NOTA VAN UITGANGSPUNTEN WIJZIGINGSBESLUIT OMGEVINGSPLAN, DEELGEBIED SCHELLINGWOUDE

Inhoud

1. INLEIDING 4
1.1. Aanleiding 4
1.2. Doel 4
1.3. Leeswijzer 4
1.4. Afbakening 4
1.5. Onderdeel 1e tranche wijziging Omgevingsplan gemeente Amsterdam 5
1.6. Bevoegdheidsverdeling 5
1.7 De transitie naar één omgevingsplan 5
1.8. Een tijdelijk en nieuw deel van het omgevingsplan 5
1.9. Vervangen van bestemmingsplannen 6
1.10. Algemene uitgangspunten voor het vervangen van bestemmingsplannen 7
1.10.1. Beleidsarm 7
1.10.2. Respecteren planologische rechten 7
1.10.3. Participatie 8
2. BESCHRIJVING VAN HET DEELGEBIED 'SCHELLINGWOUDE' 9
2.1. Gebiedsbegrenzing en algemene gebiedstypering 9
2.2. Geldend juridisch-planologisch kader 11
2.3. Uitgangspunten voor het deelgebied 16
2.3.1. Ruimtelijk- functionele aspecten 17
2.3.2. Omgevingsaspecten en benodigde onderzoeken 20
2.3.2.1 Water 20
2.3.2.2 Cultuurhistorie 21
2.3.2.3 Archeologie 26
2.3.2.4 Natuur en landschap (ecologie) 26
2.3.2.5 Omgevingsveiligheid (externe veiligheid) 29
2.3.2.6 Milieuhinder en bedrijvigheid (milieuzonering) 32
2.3.2.7 Luchtkwaliteit 34
2.3.2.8 Geluid 35
2.3.2.9 Stralingshinder 36
2.3.2.10 Bodem 37

3. PARTICIPATIEPLAN DEELGEBIED ‘SCHELLINGWOUDE’ 38
3.1. Inleiding 38
3.2. De opgave - Wat gaan we doen? 38
3.3 Inschatting vooraf, mogelijke impact en wensen of belangen 39
3.4 Wat staat al vast en wat is het doel? 40
3.4.1. Wat staat al vast? 40
3.4.2 Doel van de participatie en mate van invloed 40
3.5 Bij reageren, wat is de participatievraag aan wie? 41
3.6 Hoe en wanneer kunt u meedoen en reageren? 41
3.7 Wat gaat ermee gebeuren? 41
3.8 Vooruitblik 42
3.9 Planning 42

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Vanaf dat moment moeten wij één integraal omgevingsplan voor ons grondgebied hebben. Dat omgevingsplan is het gemeentelijk juridisch instrument waarin regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. Het betreft onder andere regels over (ver)bouw, gemeentelijke monumenten, milieu en over gebruik van bouwwerken. Het omgevingsplan komt daarmee in de plaats van onder meer bestemmingsplannen. Bestaande bestemmingsplannen zijn op grond van overgangsrecht tijdelijk onderdeel geworden van het omgevingsplan. Uiterlijk 2032 moeten alle bestemmingsplannen zijn vervangen door regels in het omgevingsplan. In paragraaf 1.7 wordt meer inhoudelijk op die transitie ingegaan. Een van de gebieden waar dit als eerste wordt opgepakt, is het gebied 'Schellingwoude'. Deze Nota van Uitgangspunten beschrijft welke uitgangspunten op die omzetting van toepassing zijn.

1.2. Doel

Dit document is de Nota van Uitgangspunten voor het vervangen van bestemmingsplannen door nieuwe regels in het omgevingsplan voor het gebied 'Schellingwoude'.
Een nota van uitgangspunten vormt de basis voor elke omzetting van een bestemmingsplan naar het omgevingsplan. In een nota van uitgangspunten worden de uitgangspunten voor de omzetting gegeven. Daarbij kan worden gedacht aan een beschrijving van het geldend juridisch-planologisch kader en het toepasselijk wettelijk en beleidskader.

Uitgangspunt bij de omzetting is dat zo veel mogelijk bestaande rechten opnieuw worden vastgelegd. Er kunnen echter goede redenen zijn om in bepaalde gevallen bestaande rechten wel in te perken of te verruimen. Daar waar dat het geval is, worden die voorgenomen wijzigingen in deze nota van uitgangspunten beschreven. Deze nota van uitgangspunten vormt tevens de inhoudelijke basis voor het participatieproces voor het gebied 'Schellingwoude'. In hoofdstuk 3 wordt het voorgenomen participatieproces beschreven.

1.3. Leeswijzer

Deze Nota van Uitgangspunten bestaat uit 4 hoofdstukken. In het eerste hoofdstuk worden de aanleiding, het doel en de algemene uitgangspunten van de transitieopgave beschreven. In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op het plangebied zelf en de uitgangspunten voor het vervangen van het bestemmingsplan, waarbij wordt ingegaan op de ruimtelijk-functionele aspecten en de relevante omgevingsaspecten. In het derde hoofdstuk komt het participatieplan aan bod. Tot slot wordt in hoofdstuk 4 ingegaan op de planning.

1.4. Afbakening

Volgens de Omgevingswet bevat het omgevingsplan regels over activiteiten die gevolgen (kunnen) hebben voor de fysieke leefomgeving. Dat is een bredere doelstelling dan onder het voorheen geldende recht gold voor het bestemmingsplan. Het omgevingsplan kan daardoor over veel meer onderwerpen gaan dan voorheen het bestemmingsplan.

Bij de nu voorliggende omzetting gaat het echter alleen om het vervangen van de regels van de binnen het gebied 'Schellingwoude' geldende bestemmingsplannen. Het betreft een juridisch technische opgave om daarmee te voldoen aan de eisen van de Omgevingswet, waarbij het hoofdzakelijk gaat om:

- regels over gebruik: bijvoorbeeld waar wonen is toegestaan, waar een kantoor, waar een kinderdagverblijf, en (waar nodig) onder welke voorwaarden;

- regels over bouwwerken: bijvoorbeeld waar een gebouw of een ander bouwwerk mag komen, en onder welke voorwaarden, zoals hoogte, oppervlakte en dergelijke.

Deze regels worden omgezet naar de nieuwe systematiek. Daarnaast zijn er bestemmingsplannen die sloopregelingen bevatten, of regels over aanlegactiviteiten. Ook die regels worden vervangen.

Regels over allerlei andere onderwerpen, zoals regels over het kappen van een boom, blijven bij deze omzetting buiten beschouwing.

1.5. Onderdeel 1e tranche wijziging Omgevingsplan gemeente Amsterdam

Het vervangen van het bestemmingsplan voor gebied 'Schellingwoude' maakt onderdeel uit van een besluitvormingstraject waarmee voor meerdere gebieden het bestemmingsplan wordt vervangen. Dit wordt de "1e tranche vervangen bestemmingsplannen" genoemd. De wijzigingen voor deze verschillende gebieden worden in één (ontwerp) wijzigingsbesluit gegoten. Het gebied waarop deze nota betrekking heeft, vormt dus een *deel*gebied van het uiteindelijke wijzigingsbesluit. In paragraaf 1.9 wordt uitgelegd waarom dit is, en hoe dit procedureel wordt aangepakt.

1.6. Bevoegdheidsverdeling

Het gebied is niet aangewezen als stedelijk gebied, project of belang in de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022. Dit betekent dat de voorbereiding van de voorliggende wijziging van het omgevingsplan voor wat dit gebied betreft bij het dagelijks bestuur van stadsdeel Noord ligt. Nadat het dagelijks bestuur heeft ingestemd met de ontwerpwijziging van het omgevingsplan, zal deze door het college worden vrijgegeven voor terinzagelegging.
De gemeenteraad zal de wijziging van het omgevingsplan uiteindelijk vaststellen.

1.7 De transitie naar één omgevingsplan

De Omgevingswet schrijft voor dat elke gemeente voor het gehele grondgebied één omgevingsplan vaststelt. Het omgevingsplan bevat regels over activiteiten die gevolgen (kunnen) hebben voor de fysieke leefomgeving. Vóór de invoer van de Omgevingswet stonden deze regels over de fysieke leefomgeving nog op veel verschillende plekken: in honderden bestemmingsplannen, tientallen gemeentelijke verordeningen én in regels van het Rijk. De regels in al deze regelingen sluiten niet altijd goed op elkaar aan. En regels in al de bestemmingsplannen verschillen vaak onnodig. Regels en begrippen uit bestemmingsplannen en de uitleg daarvan over hetzelfde onderwerp kunnen per gebied verschillen. Door regels bij elkaar te brengen in één samenhangend omgevingsplan worden ze overzichtelijker en beter vindbaar. Onbedoelde verschillen kunnen worden gelijkgetrokken. En nieuw beleid kan als dat nodig is ineens voor heel de gemeente in regels worden vertaald. Zo kunnen we beter inspelen op ontwikkelingen en zorgen voor een goed ingerichte, veilige en gezonde stad.

1.8. Een tijdelijk en nieuw deel van het omgevingsplan

Op het moment dat de Omgevingswet in werking is trad, moesten alle gemeenten direct al een omgevingsplan hebben. Met overgangsrecht heeft het Rijk ervoor gezorgd dat dat zo is. Dat wordt het 'omgevingsplan van rechtswege' genoemd. Onder andere alle bestemmingsplannen maken sinds 1 januari 2024 deel uit van dit omgevingsplan van rechtswege. In de praktijk merkt u daar niets van. De regels van wat voorheen het bestemmingsplan heette, zijn nog steeds van toepassing. Ze zijn ook nog steeds als 'los bestemmingsplan' vindbaar in het Omgevingsloket: Regels op de kaart - Omgevingsloket (overheid.nl). Maar ook allerlei regels over onderwerpen die voorheen door het Rijk werden geregeld, zijn opgenomen in het omgevingsplan.

Al deze regels vormen samen het *tijdelijk* deel van het omgevingsplan. Deze regels zijn tijdelijk, omdat ze moeten worden vervangen door nieuwe regels. Dat is omdat de regels van het tijdelijk deel niet voldoen aan alle eisen die de Omgevingswet aan het omgevingsplan stelt. Bovendien vormt dit omgevingsplan van rechtswege nog geen integraal geheel. Het bestaat immers uit allemaal losse onderdelen, die in naam het omgevingsplan vormen. Al deze regels moeten daarom worden vervangen door nieuwe omgevingsplanregels die voldoen aan de nieuwe wettelijke vereisten. De wetgever heeft gemeenten tot 1 januari 2032 de tijd gegeven om alle bestemmingsplannen te vervangen door nieuwe regels in het omgevingsplan.

De nieuwe regels komen in wat we de *hoofdregeling* van het omgevingsplan noemen. Deze hoofdregeling vormt het *nieuwe* deel van het omgevingsplan. Het wordt hoofdregeling genoemd, omdat er naast die hoofdregeling nog allerlei andere, tijdelijke delen van het omgevingsplan bestaan, zoals bestemmingsplannen. De hoofdregeling is vindbaar in het Omgevingsloket via de volgende link: Omgevingsplan gemeente Amsterdam - Regels op de kaart - Omgevingswet - Regels op de kaart - Omgevingsloket (overheid.nl).

Deze hoofdregeling wordt de komende jaren steeds verder uitgebreid.

Een eerste stap die wordt gezet in dit proces is het vaststellen van de zogenoemde *basisregeling*. Deze heeft al als ontwerpwijzigingsbesluit ter inzage gelegen. Naar verwachting wordt deze wijziging in september 2024 door de gemeenteraad vastgesteld.
De basisregeling vervangt de meeste van de rijksregels die in het omgevingsplan van rechtswege waren komen te staan. Ook zijn in de basisregeling al regels overgenomen uit enkele gemeentelijke verordeningen.

Daarnaast staan in de basisregeling heel veel regels waarmee bestemmingsplannen zullen worden vervangen. Het gaat om regels over met name gebruik en bouwwerken. Deze regels zijn als het ware klaargezet in het omgevingsplan, maar ze vervangen de bestaande bestemmingsplannen nog niet. Ze gelden na vaststelling van de basisregeling dus nog nergens. Pas wanneer later ergens een bestemmingsplan wordt vervangen, wordt met deze regels bepaald waar een gebouw mag komen en welk gebruik is toegestaan.

Zodra de basisregeling is vastgesteld en in werking is getreden, vormt dat de nieuwe hoofdregeling.

1.9. Vervangen van bestemmingsplannen

Het vervangen van de meer dan 480 bestemmingsplannen van de gemeente Amsterdam zal gefaseerd gebeuren. Dat zal telkens met afzonderlijke wijzigingsbesluiten gebeuren. Het tegelijkertijd werken aan meerdere wijzigingen van het omgevingsplan is (voorlopig) technisch niet mogelijk. Een nieuwe wijziging kan pas in ontwerp worden aangemaakt, wanneer de vorige wijziging is vastgesteld. Wel kunnen de wijzigingen die voor het vervangen van meerdere bestemmingsplannen nodig zijn, worden samengevoegd in één wijzigingsbesluit (een tranche).

De Gemeente Amsterdam gaat daarom voorlopig werken met een aanpak waarbij in opeenvolgende tranches meerdere bestemmingsplannen per wijzigingsbesluit worden vervangen.

Elke tranche is een wijziging van het omgevingsplan. Per wijziging wordt een wijzigingsprocedure doorlopen. Onderdelen van deze procedure zijn het opstellen van een nota van uitgangspunten (voorliggend document) inclusief een participatieplan, het ter inzage leggen van een ontwerpbesluit van de beoogde omgevingsplanwijziging voor zienswijzen, de vaststelling van de wijziging van het omgevingsplan door de gemeenteraad en de ter inzagelegging daarvan voor beroep.

Deze nota van uitgangspunten en het participatieplan hebben betrekking op specifiek het gebied 'Schellingwoude'.

Vanaf het moment dat het ontwerpwijzigingsbesluit in procedure gaat, wordt alles samengevoegd in één geheel. Daarbij zal sprake zijn van één (ontwerp)wijzigingsbesluit, waarbij per deelgebied een toelichting op en motivering van de gemaakte keuzes wordt gegeven.

1.10. Algemene uitgangspunten voor het vervangen van bestemmingsplannen

Voor de meerjarige transitie van bestemmingsplannen is door de wethouder Ruimtelijke ordening op 16 april 2024 het "Bestuurlijk uitvoeringskader transitie omgevingsplan Amsterdam" vastgesteld. Het omzetten van de bestemmingsplannen in Amsterdam zal eenduidig en uniform uitgevoerd worden conform dit kader. Dit schept duidelijkheid en is bovendien noodzakelijk om zo'n omvangrijke opgave zo effectief mogelijk te kunnen realiseren.

Gelet op het "Bestuurlijk uitvoeringskader transitie omgevingsplan Amsterdam" gelden bij elk om te zetten bestemmingsplan in het kader van deze transitie de hierna volgende algemene uitgangspunten.

1.10.1. Beleidsarm

Elk bestemmingsplan wordt beleidsarm omgezet. Daaronder wordt begrepen dat bij de omzetting geen nieuw beleid wordt voorgesteld en dat er in principe geen nieuwe ontwikkelingen worden meegenomen. Dit wil echter niet zeggen dat er geen nieuwe ontwikkelingen meer mogelijk zijn. Deze worden alleen niet meegenomen in deze opgave, maar kunnen mogelijk gemaakt worden met een daarop afgestemde, aparte planologische procedure. Ontwikkelingen in de stad worden daarmee niet belemmerd door deze transitie.

Bij het omzetten van bestemmingsplannen moet de huidige wet- en regelgeving in acht genomen worden en wordt gebruik gemaakt van de hoofdregeling van het omgevingsplan. Verder wordt het volgende meegenomen en verwerkt:

- Vastgesteld (stedelijk of lokaal) beleid;
- Verleende (afwijkings-)vergunningen;
- Ontwikkelingen/initiatieven die helemaal uitgekristalliseerd zijn;
- Vaste gedragslijnen c.q. praktijken (*)

(*) Onder vaste gedragslijnen c.q. praktijken wordt verstaan een consequente voortzetting van bestuurlijke keuzes - zonder dat die keuzes expliciet zijn vastgelegd in beleid - die in het verleden voor bepaalde gebieden in het betreffende stadsdeel zijn gemaakt en uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn:

- het opnemen van een regeling voor het beperken van vergunningsvrij bouwen; waar dat eerder is gedaan in het betreffende stadsdeel;
- het beschermen van cultuurhistorisch erfgoed; waar dat eerder is gedaan in het betreffende stadsdeel.

1.10.2. Respecteren planologische rechten

In de wijziging van het omgevingsplan worden in principe dezelfde bouw- en gebruiksmogelijkheden overgenomen als welke het te vervangen bestemmingsplan biedt. Dat betekent dat ook onbenut gebleven bouw- of gebruiksmogelijkheden worden meegenomen. Het inperken van in het verleden toegekende, maar niet benutte planologische rechten is slechts als uitzondering aan de orde wanneer het alsnog realiseren daarvan niet mogelijk, niet wenselijk of niet realistisch wordt geacht. Wegbestemmen van onbenutte mogelijkheden kan in de volgende situaties aan de orde komen:

- Nieuwe wet- en regelgeving maakt het alsnog benutten onmogelijk;
- Op grond van actueel beleid wordt een onbenutte bouw- of gebruiksmogelijkheid op een locatie niet meer wenselijk geacht. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij nieuw beleid ten aanzien van short stay;
- Een bepaalde functie is niet (meer) uitvoerbaar. Als bijvoorbeeld een bestemmingsplan op een locatie zware bedrijvigheid toelaat terwijl er in de directe nabijheid woningen zijn, dan kan een nieuw zwaar bedrijf naar verwachting niet functioneren gelet op de beperkingen uit de (milieu)wetgeving;
- Het gebruik van bouw- of gebruiksrechten is niet meer aan de orde, omdat conform privaatrechtelijke afspraken een bouwplan al gerealiseerd is en die afspraken geen ruimte bieden voor aanvullende ontwikkeling;
- Bepaalde functies worden om overige redenen niet realistisch gevonden op basis van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. In sommige bestemmingsplannen werd een breed scala aan functies 'globaal' toegekend door het gebruik van gemengde bestemmingen of brede containerfuncties zoals 'maatschappelijke voorzieningen'. Via dat laatste begrip zijn bijvoorbeeld op veel locaties een ziekenhuis, middelbare school of begraafplaats toegestaan. Er is geen reële kans dat deze functies op kleinere particuliere kavels worden gerealiseerd.

1.10.3. Participatie

Bij elk om te zetten bestemmingsplan wordt er geparticipeerd conform de werkwijze bij de actualisatie van bestemmingsplannen, zoals dat voorheen gebeurde. Die werkwijze sluit namelijk aan bij het Beleidskader Participatie uit 2021 en de Participatieverordening gemeente Amsterdam. Bij iedere wijziging van het omgevingsplan in het kader van deze transitie wordt aangeven hoe wordt omgegaan met participatie door het participatieplan te verwerken in de Nota van Uitgangspunten.

In de volgende gevallen vindt er geen participatie plaats:

- Ontwikkelplannen waarbij in het kader van de gebiedsontwikkeling al inspraak/participatie heeft plaatsgevonden;
- Technisch juridische aanpassingen (inclusief omissies);
- Uitvoeren van gerechtelijke uitspraken;
- Opstellen van voorbereidingsbesluiten.

In hoofdstuk 3 staat beschreven hoe we met de participatie voor dit gebied omgaan (het zogenaamde "participatieplan").

2. BESCHRIJVING VAN HET DEELGEBIED 'SCHELLINGWOUDE'

2.1. Gebiedsbegrenzing en algemene gebiedstypering

Het wijzigingsbesluit ziet onder meer op het deelgebied 'Schellingwoude'. Dit gebied omvat het zuidoostelijk bebouwde gedeelte van stadsdeel Noord en wordt globaal als volgt begrensd:

noorden:	door het fietspad langs de zuidzijde van de Zuiderzeeweg en het tankstation;
oosten:	door de Durgerdammerdijk, een kleine groenstrook in het verlengde van de Durgerdammerdijk en de Zuiderzeeweg;
zuiden:	door de oevers van het IJ en bij de oranjesluizen door de begrenzing tussen de stadsdelen Noord en Oost;
westen:	door de oostkant van het terrein aan de Oranjewerf.

Het deelgebied 'Schellingwoude' is op te delen in een drietal kleinere gebieden. De indeling van deze gebieden is gebaseerd op historische, functionele en ruimtelijke kenmerken van de diverse gebieden, waaronder functies, ontwerp, wegenstructuur en bebouwingsdichtheid. De gebieden die onderscheiden kunnen worden zijn de volgende:

1. de Schellingwouderdijk;
2. het buitendijks gebied;
3. het binnendijks gebied.

De Schellingwouderdijk
De dijk is het oudste element in Schellingwoude en stamt waarschijnlijk uit de 12e of 13e eeuw. Het tracé is historisch ontstaan door de strijd tegen het water en bepaalt het ruimtelijk beeld. De bochten en hoeken duiden op doorbraken uit vervlogen tijden, zoals de Schellingwouderbreek. De continuïteit van het dijkverloop is doorbroken door de aanleg van de Zuiderzeeweg met de Schellingwouderbrug aan de oostzijde en bij de aansluiting op de Nieuwendammerdijk en de Monnikendammerweg aan de westzijde. De bebouwing aan de dijk is zeer divers en in een ruim tijdbestek gerealiseerd. Overwegend betreft het woningen in laagbouw van 1-2 lagen met een kap. Naast woningen zijn er enkele bedrijfspanden.

Het buitendijks gebied
Het buitendijkse land is het waterfront van Schellingwoude en wordt vanouds voornamelijk gebruikt voor agrarische en nautische activiteiten. De westgrens van het buitendijks gebied wordt gevormd door het bedrijfsterrein van de Oranjewerf. Direct aan de dijk ligt het sportpark Schellingwoude en de oostgrens bij de A10. Tussen de dijk, het sportpark en het IJ ligt een groengebied, dat deels braak ligt en deels wordt gebruikt voor het weiden van dieren. Het groengebied maakt met het Vliegenbos en het Rietland de groene scheg tussen het Noord Hollands kanaal en Waterland. Watersportactiviteiten zijn te vinden in het Lozingskanaal, dat het IJ en de Schellingwouderbreek verbindt, en bij de Noorder IJdijk.

In het water voor de dijk liggen veel woonschepen die grotendeels in groepen zijn afgemeerd aan steigers haaks op de oever. Het water voor de dijk en de woonschepen maken geen deel uit van het deelgebied 'Schellingwoude'. Het sluizencomplex met de Oranjesluizen behoort deels tot het grondgebied van het stadsdeel Amsterdam-Noord en deels tot dat van het stadsdeel Oost. Aan de Noorder IJdijk staat een kleine groep (eengezins)woningen. Deels vrijstaand en deels in een tweetal rijen.

Het binnendijks gebied
In dit gebied zijn nog restanten te vinden van het veenweidegebied van Waterland met weitjes en

drassig rietland. Met de aanleg van de Zuiderzeeweg en later de A10, is de directe verbinding met Waterland goeddeels verbroken. De Weersloot, waarover vroeger de boeren hun melk naar de stad vervoerden, is nagenoeg de enige zichtbare overgebleven relatie. Het centrale open gebied rond de Weersloot is de drager van die relatie. De bestaande inrichting met twee volkstuinparken, woningen aan de Liergouw, Paterslaan en Wijkergouw, weitjes, waterlopen en enkele bedrijven (tuincentrum, hovenier), toont een goede samenhang. De open ruimten geven structuur aan het binnendijkse gebied en vervullen, met hun overwegend gebruik als dierenweide, een grote rol in de groen- en natuurwaarde van Schellingwoude en het instandhouden van de relatie met Waterland. Het groengebied rond de aanlanding van de Schellingwouderbrug kent een hoge natuurwaarde. Het direct achter de dijk gelegen kerkgebouw fungeert tezamen met het wijkgebouw en de muziekkoepel enigszins als de kern van Schellingwoude.

Afbeelding: deelgebied 'Schellingwoude' waarop het wijzigingsbesluit onder meer ziet, bron: www.omgevingswet.overheid.nl

2.2. Geldend juridisch-planologisch kader

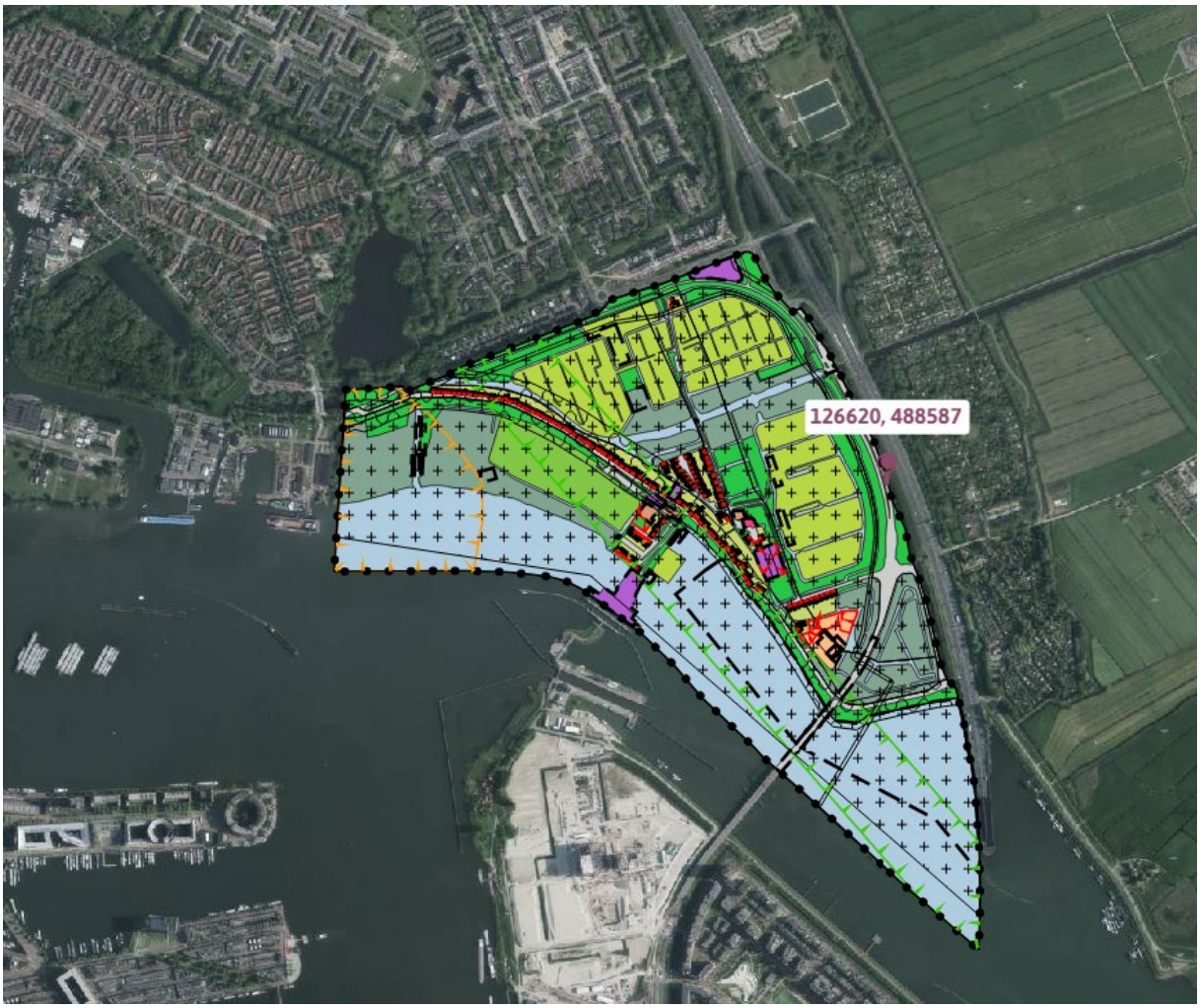
Het wijzigingsbesluit vervangt alle bestemmingsplannen die als tijdelijk deel van het omgevingsplan gelden in het deelgebied 'Schellingwoude'. In dit gebied zijn zeven bestemmingsplannen van kracht. De oudste dateert uit 2012, het bestemmingsplan 'Schellingwoude'.

Bestemmingsplan 'Schellingwoude'

Het bestemmingsplan is vastgesteld door de deelraad van stadsdeel Noord op 30 mei 2012. Tegen het bestemmingsplan is door meerdere partijen beroep ingesteld. De beroepen zijn ongegrond bevonden. Op 21 maart 2013 is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden. Het betreft een gedetailleerd bestemmingsplan en bevat regels over welke functies zijn toegestaan en hoe de gronden bebouwd mogen worden. Het is een in hoofdzaak conserverend plan; het bestaande legale gebruik en bouwwerken zijn positief bestemd. Daarnaast bevat het bestemmingsplan ontwikkelingsruimte door middel van enkele binnenplanse afwijkingsbevoegdheden en wijzigingsbevoegdheden. In het bestemmingsplan 'Schellingwoude' zijn vier wijzigingsbevoegdheden opgenomen:

- Paterslaan 9: wijzigingsbevoegdheid om de bedrijvenbestemming (Bedrijf-1) te wijzigen naar een woonbestemming ten behoeve van maximaal 12 grondgebonden woningen. Inmiddels is deze ontwikkeling gerealiseerd middels een omgevingsvergunning en zal deze locatie als woonfunctie worden opgenomen in het wijzigingsbesluit omgevingsplan;
- Schellingwouderdijk: wijzigingsbevoegdheid om de gemengde bestemming te wijzigen naar een woonbestemming ten behoeve van maximaal 12 grondgebonden woningen. Met de vaststelling van bestemmingsplan Schellingwouderdijk 339-341 (ontwikkeling van de Landmarkt, zie hieronder) is deze wijzigingsbevoegdheid komen te vervallen;
- Bedrijfslocatie Schellingwouderdijk: wijzigingsbevoegdheid om de gemengde bestemming te wijzigen naar een bedrijfsbestemming. Met de vaststelling van bestemmingsplan Schellingwouderdijk 339-341 (ontwikkeling van de Landmarkt, zie hieronder) is deze wijzigingsbevoegdheid komen te vervallen;
- Noorder IJdijk: wijzigingsbevoegdheid om de groenbestemming te wijzigen naar een woonbestemming ten behoeve van maximaal 4 grondgebonden woningen. Er is een wijzigingsplan voor deze ontwikkeling vastgesteld (zie hieronder) dat wordt verwerkt in het omgevingsplan.

De begrenzing van het deelgebied 'Schellingwoude' komt nagenoeg overeen met het plangebied van bestemmingsplan 'Schellingwoude'. Alleen het IJ maakt geen onderdeel uit van het deelgebied 'Schellingwoude' van het wijzigingsbesluit. Daarmee vervangt het wijzigingsbesluit omgevingsplan voor het deelgebied 'Schellingwoude' dit bestemmingsplan maar gedeeltelijk.

Afbeelding: ligging en begrenzing van plangebied bestemmingsplan 'Schellingwoude', bron: www.omgevingswet.overheid.nl

Wijzigingsplan 'Noorder IJdijk'

Dit wijzigingsplan is vastgesteld door het dagelijks bestuur van Stadsdeel Noord op 28 augustus 2013. Het wijzigingsplan geeft concrete invulling aan de in het bestemmingsplan Schellingwoude opgenomen wijzigingsbevoegdheid voor het realiseren van maximaal vier grondgebonden woningen ter plaatse van de Noorder IJdijk. Tegen het wijzigingsplan is geen beroep ingesteld. Het bestemmingsplan is op 17 oktober 2013 onherroepelijk geworden. Het wijzigingsbesluit omgevingsplan voor het deelgebied 'Schellingwoude' vervangt deze bestemmingsplanwijziging volledig.

Afbeelding: ligging en begrenzing van het plangebied bestemmingsplan 'Noorder IJdijk', bron: ruimtelijkeplannen.nl

Bestemmingsplan '1e partiële herziening Schellingwoude'
Het plangebied van het bestemmingsplan '1e partiële herziening Schellingwoude' is gelijk aan het plangebied van het bestemmingsplan 'Schellingwoude'. Deze partiële bestemmingsplanherziening is vastgesteld door de gemeenteraad op 27 september 2017 ter correctie van het bestemmingsplan 'Schellingwoude'. Daarin was een onjuiste bouwregel voor de adressen Schellingwouderdijk 195, 199, 203, 205, 209, 295 en 323 t/m 331 opgenomen. Om het gebrek te herstellen zijn de bouwregels in de bestemmingen Tuin-2, Wonen-1 en Wonen-2 van het bestemmingsplan Schellingwoude aangepast. Tegen het bestemmingsplan is geen beroep ingesteld. Het bestemmingsplan is op 24 november 2017 onherroepelijk geworden. Het wijzigingsbesluit omgevingsplan voor het deelgebied 'Schellingwoude' vervangt dit bestemmingsplan gedeeltelijk, nu het IJ geen onderdeel uitmaakt van het deelgebied.

Bestemmingsplan 'Schellingwouderdijk 339-341'
Ter plaatse van het terrein aan de Schellingwouderdijk 339-341 (Landmarkt) geldt het bestemmingsplan 'Schellingwouderdijk 339-341'. Het bestemmingsplan is vastgesteld door de gemeenteraad op 28 april 2020 om uitbreiding van de versmarkt mogelijk te maken. Het biedt een juridisch planologisch kader voor de inpassing van gebouwen voor food-gerelateerde bedrijfsfuncties (bedrijfsverzamelgebouwen) en bijbehorende ondergeschikte horeca. Voor de uitbreiding van de versmarkt met ondergeschikte horeca was destijds al een omgevingsvergunning verleend, die in het bestemmingsplan is opgenomen. Er is geen gebruik gemaakt van de wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan 'Schellingwoude' om de bestemming Gemengd op

het voorterrein te wijzigen naar een bedrijvenbestemming voor de realisatie van een bedrijfsgebouw. Tegen het bestemmingsplan is beroep ingesteld, maar dat is later ingetrokken. Het bestemmingsplan is op 30 maart 2021 onherroepelijk geworden. Het wijzigingsbesluit omgevingsplan voor het deelgebied 'Schellingwoude' vervangt dit bestemmingsplan volledig.

Afbeelding: ligging en begrenzing van het plangebied bestemmingsplan 'Schellingwouderdijk 339-341, bron: www.omgevingswet.overheid.nl

Bestemmingsplan 'Grondwaterneutrale kelders'
Het bestemmingsplan 'Grondwaterneutrale kelders' is door de gemeenteraad vastgesteld op 7 oktober 2021. Het bestemmingsplan is een vertaling van het Afwegingskader Grondwaterneutrale Kelders Amsterdam, in een juridisch planologisch kader. Het doel van het bestemmingsplan is negatieve (cumulatieve) effecten van aanleg van kelders op de stand en de stroom van het grondwater in Amsterdam voorkomen door alleen nog de aanleg
van grondwaterneutrale kelders toe te staan en de aanleg van kelders die niet grondwaterneutraal zijn, te verbieden. Het bestemmingsplan is een zogeheten parapluplan. Met dit parapluplan zijn de geldende bestemmingsplannen binnen de gehele gemeente Amsterdam gedeeltelijk herzien. De gedeeltelijke herziening van de geldende bestemmingsplannen voorziet in een aanvullende/vervangende regeling voor kelderbouw, waarbij de eis van grondwaterneutraal bouwen van kelders is ingevoerd. In het bestemmingsplan geldt een verbodsbepaling om kelders te bouwen of te vergroten, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen twee zones. Het deelgebied 'Schellingwoude' ligt in 'overige zone - 2'. Voor kelders in deze zonering geldt een binnenplanse ontheffingsmogelijkheid. Tegen het bestemmingsplan is door meerdere partijen beroep ingesteld. Dit heeft geleid tot de vernietiging van een planregel. Voor het overige is het bestemmingsplan op 15 december 2022 onherroepelijk geworden. Het paraplubestemmingsplan 'Grondwaterneutrale kelders' is opgenomen in de hoofdregeling van het omgevingsplan. Deze regels worden op het deelgebied 'Schellingwoude' van toepassing na vaststelling en inwerkingtreding van het wijzigingsbesluit omgevingsplan voor dit deelgebied.

Afbeelding: ligging en begrenzing van het plangebied paraplubestemmingsplan 'Grondwaterneutrale kelders', bron: www.omgevingswet.overheid.nl

Bestemmingsplan 'Darkstores'

Het bestemmingsplan Darkstores is door de gemeenteraad vastgesteld op 10 mei 2023 en is na afloop van de beroepstermijn in werking getreden. Het doel van het bestemmingsplan is het gebruik van de gronden voor darkstores in het stedelijk gebied van gemeente Amsterdam te verbieden. Het bestemmingsplan is een zogeheten parapluplan. Met dit parapluplan zijn de geldende bestemmingsplannen binnen het stedelijk gebied van gemeente Amsterdam gedeeltelijk herzien. De gedeeltelijke herziening van de geldende bestemmingsplannen voorziet in een aanvullende gebruiksregeling, waarbij een algemeen gebruiksverbod voor dakstores in combinatie met een binnenplanse ontheffingsmogelijkheid is ingevoerd. Bij de toepassing van de ontheffingsmogelijkheid moet de Beleidsregel darkstores 2023 in acht worden genomen. Deze beleidsregel is door het college vastgesteld op 21 maart 2023 en is tegelijk met het paraplubestemmingsplan in werking getreden. Op het moment van het opstellen van voorliggende nota loopt tegen het paraplubestemmingsplan een beroepsprocedure bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Daarmee is het bestemmingsplan nog niet onherroepelijk. Eerst na het onherroepelijk worden van het paraplubestemmingsplan, kunnen de regels hiervan opgenomen worden in het wijzigingsbesluit omgevingsplan.

Afbeelding: ligging en begrenzing van het plangebied bestemmingsplan Darkstores, bron: www.omgevingswet.overheid.nl

2.3. Uitgangspunten voor het deelgebied

De Omgevingsvisie 2050 is het belangrijkste ruimtelijke beleidsdocument van de gemeente Amsterdam. Hiermee is onder andere de Structuurvisie Amsterdam 2040 'Economisch Sterk en Duurzaam' vervangen. In de Omgevingsvisie 2050 worden vijf strategische keuzes gemaakt:

- Meerkernige ontwikkeling;
- Groeien binnen grenzen;
- Duurzaam en gezond bewegen;
- Rigoureus vergroenen;
- Samen stadmaken;

Stadsdeel Noord wordt beschreven als een overwegend luw en groen stadsdeel, dat bestaat uit buurten en tuindorpen met een heel eigen karakter. De dijken, polders en het Noordhollandsch Kanaal geven Noord ook een uitgesproken landschappelijke kwaliteit. Dankzij de behouden polders binnen de stad, de Waterlandse Zeedijk, de Noord-Hollandse kanaalzone en het open veenweidegebied in Waterland is Noord het meest landschappelijke stadsdeel van Amsterdam. Door rekening te houden met zichtlijnen brengen we waar het kan het water meer in beeld. Ook de groene kwaliteiten verdienen versterking, binnen de stad door sport, ecologie en ontspanning te verenigen.

De (beleidsarme) wijziging van het omgevingsplan voor het deelgebied 'Schellingwoude' maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk en is in overeenstemming met de omgevingsvisie.

2.3.1. Ruimtelijk- functionele aspecten

De naam Schellingwoude is afgeleid van een woud dat de scheiding vormde tussen Waterland en de Zuiderzee. Schelling is een Oudhollands woord voor scheiding. Een andere bron stelt echter dat de naam te maken heeft met een verhaal over schellingen die in het woud werden gevonden.

Tot het begin van de 20de eeuw leefden de Schellingwouders van de visserij, de veeteelt en enige landbouw. De visserij nam echter af toen het parlement in juni 1918 de Zuiderzeewet aannam met het doel de Zuiderzee in te polderen. Tot 1857 was het dorp een zelfstandige gemeente, want in dat jaar werd Schellingwoude deel van de gemeente Ransdorp. Per 1 januari 1921 gingen de dorpen Durgerdam, Ransdorp, Holysloot en Zunderdorp op eigen verzoek op in de gemeente Amsterdam. Sinds 1987 is Landelijk Noord ingedeeld bij het stadsdeel Noord.

De voor het gebied kenmerkende Oranjesluizen werden in 1870 gerealiseerd en brachten een economische impuls. Maar de groei van het dorp vond vooral na de jaren twintig van de vorige eeuw plaats, toen de lintbebouwing vanaf de kern bij de kerk richting Nieuwendam groeide.

Ruimtelijke aspecten

Het dorp Schellingwoude is één van de Waterlandse dorpen en speelt een belangrijke rol in de beleving van de overgang van stad naar Waterland. Het aantrekkelijke beeld wordt gevormd door de combinatie van dijk(bebouwing), groen binnendijks land en waterfront met groene oeverzone, woonschepen en watersport. Het netwerk van openbaar groen, natuur- en ecologische elementen, water en waterkeringen wordt als een onmisbaar en integrerend bestanddeel beschouwd van de stedenbouwkundige structuur, van zowel de stad als van het stadsdeel.

In het plangebied loopt een aantal belangrijke wegen. Aan de noord- en oostzijde van het plangebied loopt de Zuiderzeeweg en vormt daarmee een begrenzing van het plangebied. De Schellingwouderdijk (2x1 rijstroken) vormt een belangrijke structuurverbinding in oost/westrichting voor het (bestemmings-)verkeer naar respectievelijk Nieuwendam en Durgerdam en verder. In Schellingwoude ligt een aantal primaire waterkeringen.

Het plangebied 'Schellingwoude' is op te delen in een drietal deelgebieden. De indeling van deze gebieden is - zoals hiervoor opgemerkt - gebaseerd op historische, functionele en ruimtelijke kenmerken van de diverse gebieden, waaronder functies, ontwerp, wegenstructuur en bebouwingsdichtheid.

De gebieden die onderscheiden kunnen worden zijn - resumerend - de volgende:

1. de Schellingwouderdijk. Historische tracé, ontstaan in de 12e of 13e eeuw met overwegend woningen en enkele bedrijfspanden;
2. het buitendijks gebied. Het waterfront van Schellingwoude. De grenzen worden gevormd door het bedrijventerrein van de Oranjewerf, sportpark Schellingwoude en de Durgerdammerdijk en Zuiderzeeweg;
3. het binnendijks gebied. De bestaande inrichting met twee volkstuinparken, woningen aan de Liergouw, Paterslaan en Wijkergouw, weitjes, waterlopen en enkele bedrijven, toont een goede samenhang.

Stedenbouwkundige structuur

De Schellingwouderdijk maakt deel uit van de Waterlandse Zeedijk en betreft hier een gekromde dijk, die globaal van zuidoost naar noordwest loopt. Aan de westzijde sluit de Schellingwouderdijk aan op de Nieuwendammerdijk en aan de oostzijde op de Durgerdammerdijk. Ten zuiden van het dijkdorp ligt het IJ waarin ongeveer halverwege het dorp de Oranjesluizen gelegen zijn. Ten westen

van de sluizen is een strook van oorsprong buitendijks slibland, dat tegenwoordig deels in gebruik is als sportpark en weiland. Ten noorden van de Oranjesluizen bevindt zich op een soort schiereiland een 19de eeuws cluster met dienstwoningen. Meer naar de dijk toe liggen op een veel lager niveau enkele karakteristieke villa's. Ten oosten van de Oranjesluizen ligt Schellingwoude nog direct aan het open IJ (het Buiten-IJ). Haaks op de dijk leiden twee verbindingen naar het benedendijkse land: de Liergouw en de Wijkergouw. Kenmerkend voor Schellingwoude is dat de bebouwing zich grotendeels beperkt tot een lintbebouwing aan de noordzijde van de dijk, langs een licht verspringende rooilijn. Een kleine bebouwingskern is gelegen in het benedendijkse land rond de Wijkergouw en Paterslaan (net ten oosten van het sluiscomplex). In dit benedendijkse gebied is de oude veenontginningsstructuur met verscheidene ontwateringssloten nog herkenbaar. Het benedendijkse land wordt begrensd door de verhoogd aangelegde ringweg A10 en de Zuiderzeeweg S114 (de aansluiting op de Schellingwouderbrug). Dit achterland is voor een deel nog in gebruik als weiland en voor een deel in gebruik door volkstuincomplexen. Hierdoor is het kleinschalige en groene karakter van het achterland bewaard gebleven, hoewel het weidse uitzicht over Waterland verloren is gegaan. Van de oorspronkelijke verbindingswegen en -sloten resteren de Liergouw, Wijkergouw, Paterslaan en Weersloot.

Wegenstructuur
In het plangebied loopt een aantal belangrijke wegen. Aan de noord- en oostzijde van het plangebied loopt de Zuiderzeeweg en vormt daarmee een begrenzing van het plangebied.
De Schellingwouderdijk (2x één rijstroken) vormt een belangrijke structuurverbinding in oost/westrichting voor het (bestemmings-)verkeer naar respectievelijk Nieuwendam en Durgerdam en verder. De Liergouw en de Schellingwouderdijk verzorgen de aansluiting van Schellingwoude op het hoofdwegennet en hebben ze de status van erftoegangsweg en verblijfsgebied, evenals Paterslaan en Wijkergouw. De buslijn die over de dijk rijdt, mag conform het gemeentelijke beleid maximaal 30 km/uur rijden. De Zuiderzeeweg heeft de status van een gebiedsontsluitingsweg en is grotendeels een 50 km/uur-weg, maar is vanaf de rotonde/kruising met IJdoornaan richting Nieuwendammerdijk een 30 km/uur-weg geworden.

Groen- en waterstructuur
Het netwerk van openbaar groen, natuur- en ecologische elementen, water en waterkeringen wordt als een onmisbaar en integrerend bestanddeel beschouwd van de stedenbouwkundige structuur, van zowel de stad als van het stadsdeel. Binnen Schellingwoude liggen belangrijke onderdelen van die structuur zoals het IJ, de groenzone aan het IJ en het groene binnendijks gebied met volkstuinen, weitjes en waterlopen die aansluiten op Waterland. De functie van het water en de waterkeringen worden steeds belangrijker voor het goed functioneren en beschermen van die structuur.
Voor waterberging is ruimte nodig zodat de grondwaterstand kan worden beheerd. Het buitendijkse groengebied rond het sportpark en het gebied rond de Schellingwouderbrug maken deel uit van de Hoofdgroenstructuur. Schellingwoude heeft een jachthaven aan het Buiten-IJ.

Functionele aspecten
De functionele opbouw van het plangebied wordt vooral bepaald door de aanwezigheid van de woonfunctie. Er komen echter ook andere functies in het gebied voor. Deze functies, zoals maatschappelijke voorzieningen, bedrijven, sport- en recreatievoorzieningen, groenvoorzieningen, maar ook wegen en fietspaden, bepalen naast de woonfunctie de functionele opbouw van het plangebied.

Wonen
Het deelgebied 'Schellingwoude' kenmerkt zich door de grondgebondenheid van de woningen.
Het karakter van de bestaande bebouwing in het plangebied is overwegend landelijk met - op een

enkele uitzondering na - betrekkelijk lage huizen bestaande uit een begane grond en een zolderverdieping. De meeste huizen hebben een zadeldak of een mansardekap. Het dorp bestaat uit enkele tientallen huizen en enkele andere gebouwen, waaronder een kerkgebouwtje dat geen dienst meer doet als kerk. De woningen, waarvan sommige van hout, hebben veelal een individueel karakter. Kenmerkend voor het lint is ook de positie van de bebouwing, deels beneden en deels bovendijks. De meeste huizen staan aan de dijk langs het IJ. De woningen die na de invoering van de Woningwet (1901) werden gebouwd kenmerken zich door eenheid in architectuur. Voor de overige woningbouw geldt een sterke relatie met de belendende panden in schaal, materiaal en rooilijnen, maar veel (vrijstaande) woningen kenmerken zich door een individueel karakter.

Economie / werken
Binnen het bestemmingsplan zijn economische functies als detailhandel, horeca en bedrijvigheid zeer beperkt aanwezig. De Landmarkt is de enige voorziening voor dagelijkse *detailhandel*. In deze formule is onder meer de verkoop van verse streekproducten, ondergeschikte horeca en de verhuur van fietsen toegestaan. Het wijzigingsbesluit omgevingsplan maakt voor het deelgebied geen nieuwe economische functies mogelijk en is in overeenstemming met het gemeentelijk detailhandelsbeleid.

Verder komt *horeca* in ondergeschikte vorm voor in het clubgebouw van het sportpark en is ondergeschikte horeca ook aanwezig in het kerkje achter de dijk (zalenverhuur). Zelfstandige horeca is niet aanwezig/toegestaan in het deelgebied 'Schellingwoude'. De toegestane horeca bij de Landmarkt (restaurant) betreft eveneens ondergeschikte horeca ten opzichte van de hoofdfunctie; de openingstijden van de toegestane horeca-activiteiten sluiten nl. aan bij de openingstijden van de Landmarkt. Daarmee trekken de horeca-activiteiten in het deelgebied geen zelfstandige bezoekersstroom. Voor ondergeschikte horeca-activiteiten is een regeling opgenomen in het Omgevingsplan gemeente Amsterdam (in paragraaf 3.2.13).

Er is een klein aantal zelfstandige *bedrijven* in het deelgebied aanwezig, namelijk een garagebedrijf (Schellingwouderdijk 253) en een tankstation aan de Zuiderzeeweg. Deze bedrijven leveren geen hinder op voor de omliggende woningen. Het sluiscomplex is ook aangemerkt als bedrijf. Ook zijn bij de Landmarkt nog foodgerelateerde bedrijven toegestaan. De gebouwen daarvoor zijn nog niet gebouwd. De werkfunctie is verder beperkt tot werken aan huis. De wijziging van het omgevingsplan maakt voor het deelgebied 'Schellingwoude' geen nieuwe bedrijvigheid mogelijk en is in overeenstemming met de gemeentelijke bedrijvenstrategie ('Amsterdam duurzaam productief, Bedrijvenstrategie Amsterdam 2020-2030').

Sport- en recreatievoorzieningen
De sport- en recreatievoorzieningen in deelgebied 'Schellingwoude' bestaan uit:
- twee volkstuinparken met verblijfstuinen en huisjes ('Wijkergouw' en 'Rust & Vreugd');
- een watersportvereniging;
- een sportpark met voetbalvelden en een clubhuis
- yoga en meditatieruimte (Schellingwouderdijk 337).

De volkstuin is een alternatief geworden voor recreatie in het groen. Deze twee volkstuinparken aan de rand van de stad maken deel uit van de hoofdgroenstructuur. Medegebruik van verenigingsgebouw, ondergeschikte horeca en gebruik parkeerterrein wordt bevorderd ter verhoging van de attractiviteit van de parken voor de omwonenden. Een pad over het sluizencomplex vormt voor wandelaars en fietsers een verbinding met de zuidelijke IJ-oever.
De volkstuinparken maken ook deel uit van de wandelroute "Volkstuinroute Boven Y", een wandelroute over zes volkstuinparken in Amsterdam-Noord. Plannen voor ontwikkeling (beheer,

onderhoud en openstelling) van de tuinparken zijn in 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. Deze plannen worden in 2024 verder uitgewerkt.

Maatschappelijke & culturele voorzieningen
De enige medische voorziening in Schellingwoude is een huisartsenpraktijk (Schellingwouderdijk 240). Daarnaast is in het dorp een stichting voor jeugdzorg gevestigd aan Schellingwouderdijk 250-252-254/ Noorder IJdijk 113 (Stichting Levvel). Er is ook een BSO aanwezig in het deelgebied, aan Schellingwouderdijk 220 (Woest Zuid De Dijk). Deze is gevestigd in het clubgebouw van voetbalvereniging ASV de Dijk. Voor zover bekend is een buitenschoolse opvang op deze locatie niet toegestaan, maar mogelijk is hiervoor een afwijk-omgevingsvergunning verleend. Schellingwoude beschikt niet over onderwijsvoorzieningen. De waterstaatskerk en de muziekkoepel liggen achter de dijk, op een terp. Het kerkgebouwtje dateert uit 1866 en werd oorspronkelijk gebruikt door de Nederlandse Hervormde gemeente, maar wordt nu gebruikt voor zalenverhuur en als tentoonstellings- en conferentieruimte. Naast het kerkgebouw is een begraafplaats aanwezig.

Verkeer(sveiligheid) & Parkeren
In het deelgebied 'Schellingwoude' is op een aantal plekken de parkeerdruk hoog. Er is sprake van parkeeroverlast aan vooral de Schellingwouderdijk. Er wordt geparkeerd op plekken waarvan het stadsdeelbestuur vindt dat dit niet gewenst is, zoals in de berm, waarmee de verkeerveiligheid in het gedrang komt. Behalve overlast voor de bewoners en bezoekers, is dit ook schadelijk voor de flora en fauna in de directe omgeving, dat voor een deel onderdeel is van de Hoofdgroenstructuur. Op dit moment geldt op de drukkere plekken in Schellingwoude tijdelijk een blauwe zone. Vanaf 1 juli 2024 geldt op de vierkant Liergouw, Schellingwouderdijk, de Durgerdammerdijk (strook langs de A10) en een korte strook op de Paterslaan een tijdelijke blauwe zone. De gemeente is voornemens om betaald parkeren in heel Noord binnen de ring in te voeren en daarnaast op de Durgerdammerdijk (tot aan de bebouwde kom van Durgerdam), en op de parkeerplaatsen bij de sportvelden die ten noorden van de A10 liggen. Hiermee zal in Schellingwoude vanaf 2025 ook betaald parkeren van kracht zijn. Betaald parkeren heeft over het algemeen een dempend effect op de parkeerdruk in woongebieden, omdat langdurig parkeren zonder vergunning over het algemeen te kostbaar is (langparkerende vreemdparkeerders worden hierdoor geweerd). Het autobezit onder de bewoners wordt doorgaans ook minder, mede vanwege het maximumaantal parkeervergunningen per adres (nooit meer dan twee).

De invoering van betaald parkeren is op zichzelf van geen betekenis voor het wijzigingsbesluit omgevingsplan. Beleidsregels en parkeernormen voor nieuwbouw- en transformatieplannen staan in het actuele parkeerbeleid, 'Nota Parkeernormen Auto (2017)'. Dit beleid is verwerkt in het Omgevingsplan gemeente Amsterdam. De wijziging van het omgevingsplan maakt voor het deelgebied 'Schellingwoude' geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk en is in overeenstemming met dit beleid. Bij het opstellen van het wijzigingsbesluit zal wel bekeken worden of het bestaande aantal woningen kan worden vastgelegd, mede gelet op de aanwezige parkeerproblematiek langs de Schellingwouderdijk.

2.3.2. Omgevingsaspecten en benodigde onderzoeken

2.3.2.1 Water

Watertoets (waterberging)
In de waterschapsverordening van het waterschap zijn regels gesteld over onder meer de compensatie van verhard oppervlak in verband met het verlies aan waterberging in de bodem en de verhoogde afvoer van hemelwater op het oppervlaktewater. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen dient voldoende waterberging te worden aangelegd, zodat dit niet afgewenteld wordt op de

omgeving. Daarom dient waterneutraal te worden gebouwd. Voldoende compenserende maatregelen dienen hiertoe getroffen te worden.

Ontwateringsdiepte
In het Omgevingsprogramma Riolering 2022 – 2027 wordt ingezet op zorg dragen voor een ontwateringsdiepte die is afgestemd op de benodigde functies in het gebied, zoals wonen, transport en groen ten behoeve van een klimaatbestendige stad. Hierbij is een ontwateringdiepte van minimaal 90 cm de norm. De ontwateringsdiepte is het verschil tussen het maaiveldniveau en de gemiddeld hoogste grondwaterstand. Voldoende ontwateringsdiepte is essentieel voor stedelijke functies zoals bebouwing, wegen, bomen en hemelwaterinfiltratie. Een belangrijk aspect daarbij is het voorkomen van (grond)wateroverlast, nu en in de toekomst anticiperend op klimaatverandering.

Primaire en regionale waterkeringen
Het is van belang dat er voldoende ruimte beschikbaar is voor de instandhouding, het onderhoud en de versterking van waterkeringen. Waterschappen en provincies nemen de begrenzingen van waterkeringen en een eventueel beperkingengebied in beginsel op in de waterschapsverordening respectievelijk omgevingsverordening. Vervolgens wordt voor zover een omgevingsplan van toepassing is op een waterkering of beperkingengebied, bij het toelaten van activiteiten gewaarborgd dat er geen belemmeringen ontstaan voor de instandhouding, het onderhoud of de versterking van de waterkering. Er is geen verplichting voor gemeenten om een aanduiding voor een primaire of regionale waterkering in het omgevingsplan op te nemen. Gemeente Amsterdam kiest ervoor de aanduiding niet in het omgevingsplan op te nemen. Dit is anders ten opzichte van het oude stelsel, waarbij de beschermingszone van de waterkering werd aangeduid in het bestemmingsplan.

Veiligheid scheepvaartsverkeer
Op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving dient een omgevingsplan bij een rijkswater (als bedoeld in artikel 5.160 Bkl) dat een vaarweg is of een vrijwaringsgebied heeft rekening te houden met het belang van het voorkomen van belemmeringen voor het scheepvaartverkeer. Nautische veiligheid is bij nieuwe bebouwing van belang.

<u>Conclusies voor deelgebied 'Schellingwoude':</u>

- Het wijzigingsbesluit maakt voor het deelgebied 'Schellingwoude' geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk binnen het beheersgebied van het hoogheemraadschap. Er is geen sprake van toename van verharding of nieuwbouw. Watercompensatie is hiermee niet aan de orde. Hetzelfde geldt voor de gemeentelijke norm voor ontwateringsdiepte van minimaal 90 cm om overlast te voorkomen;
- De begrenzingen van de primaire en regionale waterkeringen in het deelgebied 'Schellingwoude' en de daarbij horende beperkingengebieden worden niet opgenomen in het wijzigingsbesluit;
- Nautische veiligheid is niet aan de orde, aangezien er geen sprake is van nieuwe bebouwing.

De Nota van uitgangspunten zal in het kader van vooroverleg toegezonden worden aan de waterschappen en provincie.

2.3.2.2 Cultuurhistorie
Cultureel erfgoed is als onderdeel van de fysieke leefomgeving medebepalend voor de kwaliteit van de leefomgeving. Cultuurhistorie omvat vele aspecten zoals het archeologisch erfgoed, (archeologische) monumenten, landschappelijke elementen en structuren, stedenbouwkundige structuren en delen van de infrastructuur. De Omgevingswet en de uitvoeringsregels (AMvB's en

Omgevingsregeling) regelen waar het gaat om het behoud van cultureel erfgoed bepaalde zaken landelijk, maar de toepassing en uitvoering van de regelgeving vinden veelal lokaal plaats, in het omgevingsplan.

Algemeen
Het Besluit kwaliteit leefomgeving bevat instructieregels met betrekking tot cultureel erfgoed. Het bepaalt dat in een omgevingsplan rekening wordt gehouden met het belang van het behoud van cultureel erfgoed, met inbegrip van bekende of aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten (artikel 5.130). Met het oog op het belang van het behoud van cultureel erfgoed worden in een omgevingsplan in ieder geval regels gesteld ter bescherming van daarvoor in aanmerking komend cultureel erfgoed.

Het doel van de instructieregel (in artikel 5.130) is om in een vroeg stadium inzicht te verschaffen in het in het desbetreffende gebied aanwezige cultureel erfgoed en dit voldoende te beschermen. Het belang moet, naast andere belangen, uitdrukkelijk worden meegewogen bij het vaststellen van omgevingsplannen. Dat betekent dat het bevoegd gezag een analyse moet maken van het aanwezige cultureel erfgoed en de conclusies daarvan moet vertalen in het omgevingsplan. Het bevoegd gezag moet daartoe een toereikend beschermingsregime instellen.

Het rekening houden met cultureel erfgoed vertaalt zich over het algemeen in regels in het omgevingsplan, die ertoe kunnen leiden dat bepaalde activiteiten in het geheel niet kunnen plaatsvinden of dat activiteiten slechts onder beperkingen kunnen plaatsvinden. Die beperkingen kunnen in de vorm van voorschriften aan een in het omgevingsplan opgenomen omgevingsvergunning worden verbonden.

In deelgebied Schellingwoude bevinden zich enkele monumenten (gemeentelijke monumenten, provinciale monumenten en rijksmonumenten) en een rijksbeschermd stadsgezicht. Hieronder wordt per categorie beschreven of en welke regeling wordt opgenomen in het omgevingsplan.

Gemeentelijke monumenten
Het Besluit kwaliteit leefomgeving regelt dat in een omgevingsplan rekening moet worden gehouden met het belang van het behoud van monumenten (artikel 5.130).

De regeling in het omgevingsplan voor gemeentelijke monumenten voorziet in beschermingsregels voor gemeentelijke monumenten. Dit geldt voor zowel bestaande gemeentelijke monumenten als nieuw aan te wijzen gemeentelijke monumenten. Nieuwe gemeentelijke monumenten zullen worden aangewezen door middels een wijziging van het omgevingsplan aan de betreffende locatie de werkingsgebied 'gemeentelijk monument' te geven. Vervolgens geldt er onder meer een specifieke zorgplicht om beschadiging of vernieling te voorkomen, en een vergunningplicht voor bepaalde activiteiten in, aan op of bij het gemeentelijk monument. Die regels gelden ook voor bestaande, bij beschikking aangewezen gemeentelijke monumenten. Deze worden met een locatieaanduiding in het omgevingsplan aangewezen.

In bet deelgebied bevindt zich een gemeentelijk monument: Wijkergouw bij nummer 6, muziektent Schellingwoude (de muziekkoepel).

Provinciale monumenten
Gedeputeerde staten kunnen provinciale monumenten aanwijzen en schrappen, en regels stellen voor het verrichten van activiteiten aan een monument. Over provinciale monumenten bevat de provinciale omgevingsverordening instructieregels voor omgevingsplannen om gemeenten een vergunningstelsel voor provinciale monumenten in het omgevingsplan te laten opnemen. Deze

instructieregels zijn vertaald in het Omgevingsplan gemeente Amsterdam (afdeling 10.2). Met de regels over provinciale monumenten wordt uitvoering gegeven aan de instructieregels.

Binnen gemeente Amsterdam zijn in de Omgevingsverordening NH2022 provinciale monumenten aangeduid. Provinciale monumenten worden niet aangeduid in het omgevingsplan, maar in de omgevingsverordening. Gemeenten zijn bevoegd om aanvragen voor omgevingsvergunningen voor activiteiten af te handelen die zien op wijzigingen van een provinciaal monument. Hetzelfde geldt voor toezicht en handhaving met betrekking tot provinciale monumenten.

In het deelgebied bevindt zich één provinciaal monument, de Schellingwouderdijk, onderdeel van de Waterlandse Zeedijk.

Rijksmonumenten
Met betrekking tot rijksmonumenten bevat het omgevingsplan geen regels. De regulering van rijksmonumenten is op rijksniveau geregeld. Zo bevat de Omgevingswet de vergunningplicht voor het verrichten van een rijksmonumentenactiviteit (artikel 5.1, eerste lid, onder b). Daaronder wordt verstaan een activiteit inhoudende het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een rijksmonument of een voorbeschermd rijksmonument of het herstellen of gebruiken daarvan waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht. De Omgevingswet bevat verder aanvullende regels over bijvoorbeeld de beoordeling van vergunningaanvragen, die verder uitgewerkt zijn in Algemene maatregel van bestuur (zie onder andere artikel 5.22 Omgevingswet). Nadere regels (waaronder een algemene zorgplicht en beoordelingsregels) zijn opgenomen in hoofdstuk 13 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De bescherming van rijksmonumenten is daarmee uitputtend op rijksniveau geregeld. Rijksmonumenten krijgen geen aanduiding in het omgevingsplan.

In het plangebied bevinden zich de volgende rijksmonumenten:

- Wijkergouw 3, stolpboerderij Zeldenrust met kaakberg
- Wijkergouw 6, kerkgebouw Schellingwoude
- Wijkergouw 12, wijkgebouw Schellingwoude

Beschermd stads- en dorpsgezicht
Het Besluit kwaliteit leefomgeving bepaalt dat bij het stellen van regels in het omgevingsplan rekening wordt gehouden met het karakter van in het omgevingsplan beschermde stads- of dorpsgezichten of beschermde cultuurlandschappen door de sloop van bestaande gebouwen, de bouw van nieuwe gebouwen of andere belangrijke veranderingen (artikel 5.130, tweede lid, onderdeel d, onder 2). Aan deze instructieregel wordt op verschillende wijzen uitvoering gegeven.

Allereerst bevat het omgevingsplan een regeling met betrekking tot sloopactiviteiten ter plaatse van beschermd stads- en dorpsgezicht, in paragraaf 4.3.1. Uitgangspunt van de regeling is een sloopverbod behoudens omgevingsvergunning. Aan de vergunningplicht is een beoordelingsregel gekoppeld, die borgt dat een belangenafweging plaatsvindt. Deze regeling gaat gelden zodra de Erfgoedverordening komt te vervallen (artikel 4.92 Omgevingsplan gemeente Amsterdam). Tot die tijd volgt de sloopvergunningplicht voor het rijksbeschermd stadsgezicht uit het overgangsrecht (4.35 lid 2 Invoeringswet Omgevingswet).

Daarnaast bevat het omgevingsplan een regeling met betrekking tot bepaalde aanlegactiviteiten ter plaatse van beschermd stads- en dorpsgezicht. Uitgangspunt van de regeling is voor de specifiek aangegeven activiteiten een verbod behoudens omgevingsvergunning. Aan de vergunningplicht is een beoordelingsregel gekoppeld, die borgt dat een belangenafweging plaatsvindt.

Tot slot wordt uitvoering gegeven aan deze instructieregel met de regels over bouwwerken. Daar wordt bepaald waar bouwwerken mogen komen, en waar niet. Dat wordt niet ineens voor heel Amsterdam bepaald, maar wordt gebied voor gebied bepaald bij afzonderlijke wijzigingsbesluiten. Daar waar een wijzigingsbesluit voorziet in het toestaan van nieuwe bouwwerken, en dat wijzigingsbesluit heeft betrekking op beschermd stads- of dorpsgezicht, dan zal bij dat afzonderlijke wijzigingsbesluit uitvoering worden gegeven aan deze instructieregel. Daarbij geldt dat artikel 5.8, dat voor heel Amsterdam bepaalde bouwwerken generiek toestaat, niet van toepassing is ter plaatse van een beschermd stads- en dorpsgezicht. Een ook de regeling vergunningvrije bouwwerken, blijft deel buiten toepassing ter plaatse van beschermd stads- en dorpsgezicht. Daarbij wordt (waar dat onder de voorheen geldende Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en het Besluit omgevingsrecht wel het geval was) niet langer onderscheid gemaakt tussen rijksbeschermde gezichten en gemeentelijk beschermde gezichten.

Rijksbeschermd stadsgezicht Amsterdam Noord
Op 3 maart 2014 is een deel van Amsterdam Noord door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de minister van Infrastructuur en Milieu aangewezen als rijksbeschermd stadsgezicht. Een groot deel van het deelgebied 'Schellingwoude' maakt onderdeel uit van het rijksbeschermd stadsgezicht. De aanwijzing van rijksbeschermde stads- en dorpsgezichten gebeurt na inwerkingtreding van de Omgevingswet met een instructiebesluit op grond van artikel 2.34 van de Omgevingswet. Alle rijksbeschermde gezichten van voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden op grond van het overgangsrecht geacht op basis van een instructiebesluit te zijn aangewezen.

Uit de Monumentenwet volgde dat na de aanwijzing als rijksbeschermd stadsgezicht een beschermend bestemmingsplan voor het aangewezen gebied diende te worden opgesteld. In het besluit tot aanwijzing als rijksbeschermd stadsgezicht is opgenomen dat bestemmingsplan Schellingwoude voldoet aan dit beschermingsvereiste. De in dat bestemmingsplan opgenomen regeling is in overleg met afdeling Monumenten en Archeologie opgemaakt.

In de toelichting bij het aanwijzingsbesluit is een nadere typering van de te beschermen waarden opgenomen.

Het beschermd stadsgezicht Amsterdam-Noord, voor zover het betreft de Waterlandse Zeedijk met zijn bebouwing in het dijkdorp Schellingwoude, is van bijzondere algemeen historische, cultuurhistorische en stedenbouwkundige waarde vanwege:

- de manier waarop dijk en dijkdorpen de historisch ruimtelijke ontwikkeling van het gebied zichtbaar maken, en met name het watergebonden karakter van die ontwikkeling;
- de typerende lintbebouwingstructuur met enkele verbindingen naar en in het benedendijkse land en de resterende oorspronkelijke gouw- en ontginningssloten, met op sommige plaatsen karakteristieke individuele bruggetjes;
- de karakteristieke bebouwing van de dijkdorpen, met name de talrijke huizen met houten gevels, die niet alleen visueel een bijzondere uitstraling hebben, maar ook gerelateerd zijn aan de historische fysisch-geografische omstandigheden;
- het individuele, diverse bebouwingskarakter, en het onderscheid van herkenbare bebouwingsperiodes, die de organische groei van de dijkdorpen weerspiegelt;
- de historische, kleinschalige (soms agrarische) bebouwing langs de achterpaden, waarbij het ruimtelijke karakter mede wordt bepaald door de wisselende rooilijnen;
- het algemene groene en waterrijke karakter dat gedragen wordt door het zicht op de water- en groenpartijen, rietland en weilandenstrook in het benedendijkse land;

- het karakteristieke silhouet van kleinschalige, lage dijkwoningen met de kerktorens;
- de beeldbepalende havens, met woonschepen en zeilboten, en havengebonden bedrijvigheid, die het watergebonden karakter van de voormalige dorpen illustreert;
- de herkenbaarheid van het dijkprofiel, dankzij de hoogteverschillen met het omringende land, met de typerende doorkijkjes tussen de dijkpanden naar het benedendijkse land;
- de nog ongerepte ligging aan en visuele relatie met het IJ van Schellingwoude ten oosten van de Oranjesluizen en het daarmee samenhangende cluster dienstwoningen nabij de Oranjesluizen;
- de herkenbaarheid van het dijklichaam.

Afbeelding: weergave begrenzing rijksbeschermd stadsgezicht in deelgebied "Schellingwoude', bron: data.amsterdam.nl

De aanwijzing van een groot deel van deelgebied als rijksbeschermd stadsgezicht in 2014 wordt verder in het omgevingsplan verwerkt. Hiervoor komt een aanduiding in het omgevingsplan. Ook wordt bekeken of de bescherming op bepaalde onderdelen concreter en specifieker kan.

<u>Conclusies voor deelgebied 'Schellingwoude':</u>

- In bet deelgebied bevindt zich een gemeentelijk monument: Wijkergouw bij nummer 6, muziektent Schellingwoude (de muziekkoepel). Deze locatie krijgt in het wijzigingsbesluit de aanduiding 'gemeentelijk monument';
- In het deelgebied bevindt zich één provinciaal monument, de Schellingwouderdijk, onderdeel van de Waterlandse Zeedijk. Provinciale monumenten krijgen geen aanduiding in het omgevingsplan;
- In het deelgebied bevindt zich drie rijksmonumenten:
  - provinciaal monument Wijkergouw 3, stolpboerderij Zeldenrust met kaakberg
  - Wijkergouw 6, kerkgebouw Schellingwoude
  - Wijkergouw 12, wijkgebouw Schellingwoude

  Rijksmonumenten krijgen geen aanduiding in het omgevingsplan;
- De aanwijzing van een groot deel van deelgebied als rijksbeschermd stadsgezicht in 2014 wordt verder in het omgevingsplan verwerkt. Hiervoor komt een aanduiding in het omgevingsplan.

2.3.2.3 Archeologie

De gemeente heeft de wettelijke verplichting om archeologische belangen mee te wegen in bouwprocessen en stedelijke ontwikkeling, en onderzoek in te passen. Gemeenten moeten in het omgevingsplan rekening houden met bekende archeologische monumenten en met aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten. Aantoonbaar te verwachten betekent dat de mogelijkheid tot het aantreffen van een archeologisch monument goed onderbouwd moet zijn. Het voorspellen van de aanwezigheid van een archeologisch monument kan door middel van het uitvoeren van archeologisch onderzoek, maar ook een combinatie van bestaande relevante archeologische, bodemkundige of historische informatie kan voldoende zijn om de mogelijke aanwezigheid van een archeologisch monument op een locatie te onderbouwen.

Bij het opstellen van bestemmingsplan Schellingwoude heeft de afdeling Monumenten en Archeologie van de gemeente Amsterdam in 2011 een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. In dit onderzoek is naast de Archeologische Monumenten Kaart (AMK) ook gebruik gemaakt van de onderzoeksgegevens die reeds bij de gemeente bekend zijn. Uit het bureauonderzoek komen zes verschillende te beschermen archeologische waarden naar voren die middels een dubbelbestemming in het bestemmingsplan 'Schellingwoude' zijn opgenomen.

<u>Conclusies voor deelgebied 'Schellingwoude':</u>

- Afdeling Monumenten en Archeologie wordt gevraagd het in 2011 uitgevoerde archeologisch bureauonderzoek (indien nodig) te actualiseren;
- In het wijzigingsbesluit omgevingsplan wordt de beschermende regeling uit bestemmingsplan 'Schellingwoude' in principe overgenomen. De locaties met archeologische waarden krijgen in het omgevingsplan de aanduiding 'beschermingszone archeologie' (conform afdeling 6.2 van het Omgevingsplan Gemeente Amsterdam). Voor een aanlegactiviteit, voor zover die bestaat uit het verstoren van de bodem, is dan een omgevingsvergunning vereist.

2.3.2.4 Natuur en landschap (ecologie)

Bij ruimtelijke ontwikkelingen en projecten moet rekening worden gehouden met (beschermde) natuurwaarden in de omgeving. Het toegelaten gebruik mag er namelijk niet toe leiden dat hierdoor te beschermen waarden van een bepaald gebied of bepaalde planten- en diersoorten worden aangetast. Bij alle plannen/projecten in parken, groengebieden, de hoofdgroenstructuur en Natuurnetwerk Nederland (NNN) wordt daarom in een vroegtijdig stadium een ecoloog geraadpleegd. Daarnaast kunnen individuele dier- en plantensoorten bescherming genieten ongeacht waar zij voorkomen (soortenbescherming). Zowel met gebieds- als soortenbescherming moet rekening worden gehouden bij de vaststelling van het omgevingsplan.

Gebiedsbescherming: Natura 2000

Het wijzigen van het omgevingsplan kan gevolgen hebben voor natuurgebieden waarvoor op grond van nationale of internationale regelgeving of nationaal of gemeentelijk beleid een speciaal beschermingsregime geldt. Dit noemen we gebiedsbescherming. Het gaat hier om de op grond van de Vogel- en van de Habitatrichtlijn door de Europese lidstaten aangewezen gebieden die onderdeel uitmaken van de Europese ecologische hoofdstructuur, ook wel Natura 2000-gebieden genoemd. Voor die gebieden geldt een zware bescherming en zijn doelstellingen voor de daar voorkomende beschermde planten- of diersoorten vastgesteld. Sommige negatieve effecten, zoals die van stikstof, kunnen ver reiken. Het dichtstbijzijnde beschermde Natura 2000-gebied is 'Markermeer & IJmeer'. Indien een ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt, moet worden onderzocht of de ontwikkeling significante negatieve effecten heeft op de soorten en/of habitattypen waar doelstellingen voor zijn.

Hoofdgroenstructuur

In de Structuurvisie Amsterdam 2040 is de hoofdgroenstructuur en het beleid voor de hoofdgroenstructuur opgenomen. De hoofdgroenstructuur omvat de minimaal benodigde hoeveelheid groen die Amsterdam wil borgen, bestaande uit gebieden die waardevol zijn voor stad en metropool. In de hoofdgroenstructuur zijn de gebieden opgenomen waar de functies groen en groene recreatie voorop staan. Het gaat om bestaand groen met een wijkoverstijgende functie. Daarnaast kan de waarde van een groengebied een reden zijn om het aan de hoofdgroenstructuur toe te voegen. Denk hierbij aan waarde voor een klimaatbestendige stad, voor de gezondheid of voor de natuur. De groenfunctie van de hoofdgroenstructuur wordt streng 'bewaakt': alleen plannen of initiatieven die zorgen voor een verbetering van de hoofdgroenstructuur zijn toegestaan. Initiatieven die daarentegen een aantasting ervan vormen niet.

Om de diversiteit van het groen te bewaken wordt gewerkt met zogenaamde 'groentypen'. In het ene groentype kan meer dan in het andere groentype. Zo biedt een stadspark gericht ruimte aan voorzieningen om te wandelen, fietsen, sporten en spelen of elkaar te ontmoeten, naast groene attracties zoals een natuurpad, bloemweide, rosarium of kruidentuin. In een natuurpark draait het juist om beleving van natuur en stilte. Beschermen en bevorderen van de natuurwaarde en biodiversiteit zijn hier het meest belangrijk.

Een groot deel van het deelgebied 'Schellingwoude' maakt onderdeel uit van de hoofgroenstructuur. Er zijn verschillende groentypes aanwezig: sportpark, ruigtegebied/struinnatuur, volkstuinpark en stadsrandpolder, zie afbeelding hieronder. In het in voorbereiding zijnde nieuwe beleidskader voor de hoofdgroenstructuur wordt voorgesteld o.m. een deel van de Schellingwouderdijk (en een deel water ten zuiden van de Schellingwouderdijk, niet vallend binnen het deelgebied 'Schellingwoude') toe te voegen aan de hoofdgroenstructuur als nieuwe groentype 'groene verbinding' met een aanduiding 'stadsnatuur'. Over het concept Beleidskader Hoofdgroenstructuur is in juni 2024 een raadgevend referendum gehouden. Welke gevolgen de uitkomst van het referendum zal hebben voor het in voorbereiding zijnde nieuwe beleidskader is op dit moment nog onbekend.

Afbeelding: hoofdgroenstructuur in Schellingwoude met de groentypen sportpark, ruigtegebied/struinnatuur, volkstuinpark en stadsrandpolder, bron: maps.amsterdam.nl/ hoofdgroenstructuur

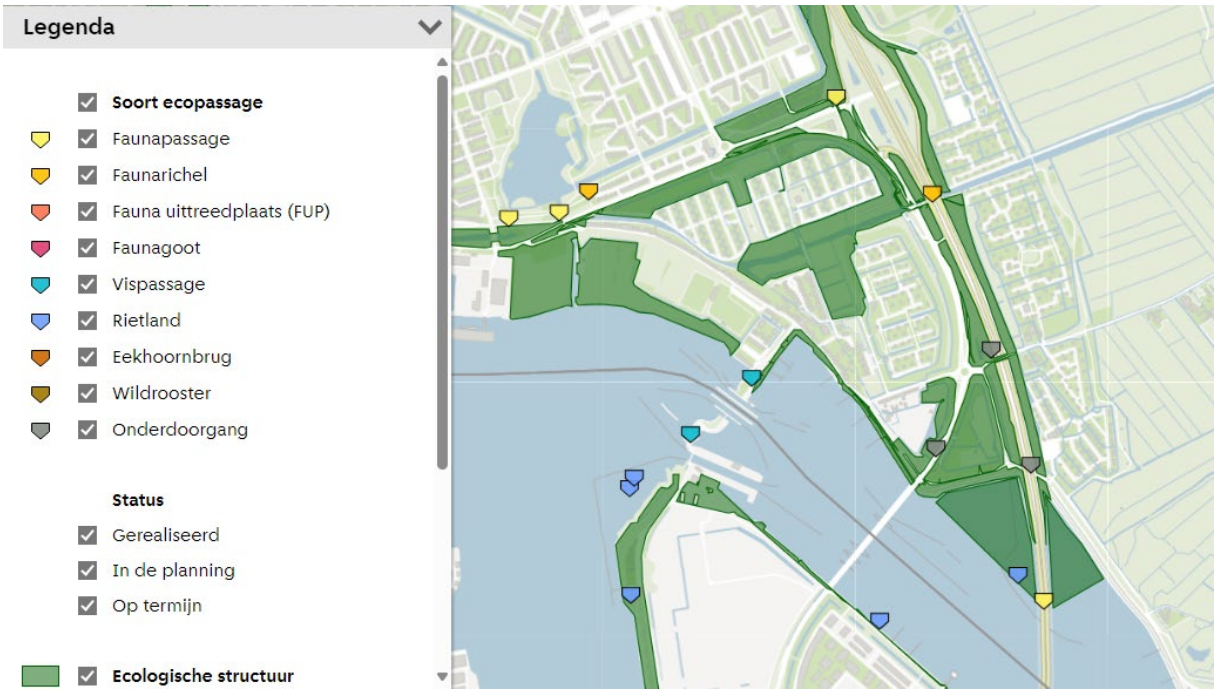
Ingrepen in de hoofdgroenstructuur moeten door de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) op inpasbaarheid worden beoordeeld. Het wijzigingsbesluit omgevingsplan maakt voor het deelgebied Schellingwoude weliswaar geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk, maar over de omzetting van de regels van het bestemmingsplan naar regels van het omgevingsplan wordt wel advies aan de TAC gevraagd. De TAC geeft o.m. advies over of de bouwregels in het bestemmingsplan op de juiste wijze zijn vertaald in het omgevingsplan.

Beschermde soorten
Vrijwel alle in Nederland in de vrije natuur voorkomende flora en fauna is beschermd. Soortenbescherming is een onderdeel van de Omgevingswet en Besluit activiteiten leefomgeving. De soortenbescherming geldt zowel binnen als buiten speciaal beschermde natuurgebieden. Met verschillende wetsinstrumenten is het mogelijk om te zorgen voor de bescherming van flora en fauna. Dit voorkomt achteruitgang van de biodiversiteit. Dit betekent onder meer dat het verboden is om vogels, zoogdieren, amfibieën, reptielen en een aantal vissoorten te verstoren, te vangen of te doden en dat het verboden is om hun rust-, verblijfs-, en nestplaatsen uit te halen of te vernielen. Wilde planten mogen niet worden uitgestoken.

Beschermd landelijk gebied
Provinciale Staten van Noord-Holland hebben op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving (artikel 7.6) in de Omgevingsverordening provincie Noord-Holland gebieden aangewezen als *Natuurnetwerk Nederland* (NNN) en als natuurverbindingen die onmisbaar zijn voor het volwaardig functioneren van het NNN. In de omgevingsverordening zijn ook instructieregels opgenomen voor het regime NNN en BLP (in paragraaf 6.2.5) . Per NNN-gebied zijn de wezenlijke kenmerken en waarden beschreven in een bijlage van de omgevingsverordening. Omgevingsplannen moeten gericht zijn op de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN of de natuurverbindingen (artikel 6.53). In deelgebied 'Schellingwoude' zijn geen gebieden aangewezen als NNN.

Het *Bijzonder provinciaal landschap* (BPL) omvat gebieden die landschappelijk, aardkundig, ecologisch of cultuurhistorisch van bijzondere waarde zijn én niet vallen binnen de NNN-begrenzing of benoemd zijn als provinciaal monument. Het BPL is beschreven in kernkwaliteiten per deelgebied. In het BPL staat het behoud en versterken van de landschappelijke waarden en de betekenis van het landschap voor het aangrenzende stedelijk gebied centraal. Het omgevingsplan moet regels bevatten ter bescherming van de voorkomende kernkwaliteiten van het BLP (artikel 6.59). Het deelgebied 'Schellingwoude' is niet aangewezen als BLP, maar is wel direct gelegen aan BPL Waterland.

Ecologische Visie
In aanvulling op de Structuurvisie Amsterdam 2040 geeft de Ecologische Visie (2012) een nadere precisering van de Ecologische Structuur in Amsterdam (de Structuurvisie blijft gelden voor o.a. groen, totdat een nieuw beleidskader Hoofdgroenstructuur is vastgesteld). Deze ecovisie wordt als onderdeel van de structuurvisie beschouwd. Passend bij de provinciale doelstellingen wordt ingezet op een ecologisch netwerk van groene gebieden die met elkaar verbonden worden. De verbindingen zorgen voor een uitbreiding van het leefgebied van diverse soorten, waarmee de biodiversiteit wordt versterkt. Om de verbindingen te kunnen verbeteren zijn alle knelpunten in kaart gebracht en oplossingen hiervoor aangedragen. Als ruimtelijke plannen in aanmerking komen voor centraal stedelijke toetsing, dan zullen die plannen met deze ecovisie beoordeeld worden. Het uitgangspunt is dat plannen niet mogen leiden tot verzwakking van de Ecologische Structuur die in deze visie staat omschreven, bijvoorbeeld doordat extra barrières ontstaan. Dit moet worden geborgd in het wijzigingsbesluit omgevingsplan.

Afbeelding: Ecologische Structuur in Schellingwoude (groen weergeven), bron: maps.amsterdam.nl/ecopassages

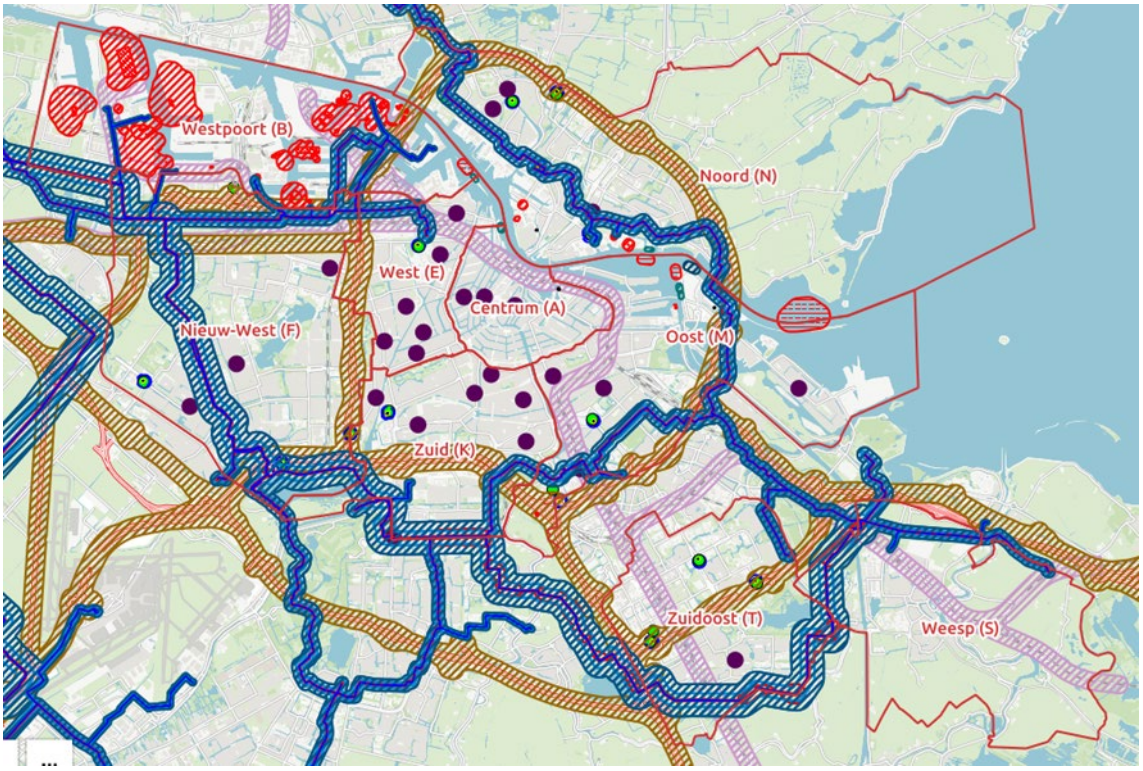
Integrale Landschapskaart Amsterdam-Noord
De Integrale Landschapskaart Amsterdam-Noord is een drijfveer voor een samenhangende, weloverwogen ontwikkeling van de stad. Naast het cultuurhistorisch landschap worden de wenselijke structuren van het huidig landschap, groen & ecologie en water in het stedelijk weefsel in Amsterdam-Noord in beeld gebracht. In het deelgebied 'Schellingwoude' is de Waterlandse Zeedijk de belangrijkste landschappelijke structuur. De Integrale Landschapskaart betreft evenwel geen vastgesteld beleid en dienst slechts als referentiekader wanneer nieuwe ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt.

<u>Conclusies voor deelgebied 'Schellingwoude':</u>

- Aangezien het wijzigingsbesluit geen nieuwe ontwikkelingen in het deelgebied mogelijk maakt die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden, de Hoofdgroenstructuur of de Ecologische Structuur, is het raadplegen van een ecoloog niet aan de orde. Hetzelfde geldt voor de bescherming van flora en fauna;
- Over de omzetting van de regels van het bestemmingsplan naar de regels van het omgevingsplan wordt wel advies gevraagd aan de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC). De TAC geeft o.m. advies over of de bouwregels in het bestemmingsplan op de juiste wijze zijn vertaald in het omgevingsplan;
- In deelgebied zijn geen gebieden aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN);
- Het uitgangspunt is dat plannen niet mogen leiden tot verzwakking van de ecologische structuur die in de Ecologische Visie staat omschreven, bijvoorbeeld doordat extra barrières ontstaan. Dit moet worden geborgd in het wijzigingsbesluit omgevingsplan.

2.3.2.5 Omgevingsveiligheid (externe veiligheid)
Externe veiligheid gaat over de risico's van vervoer (over de weg, spoor, water en door buisleidingen) en opslag van gevaarlijke stoffen. Deze risico's moeten binnen aanvaardbare grenzen worden gehouden. Een van de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet is ook het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. De volgende risicovolle activiteiten

bevinden zich mogelijk op en nabij het deelgebied 'Schellingwoude'(zie afbeelding hieronder):
1. bedrijven met risicovolle milieubelastende activiteiten (bijv. lpg-tankstation, PGS-15 opslag en wachtplaatsen/bunkerschepen);
2. transport van gevaarlijke stoffen over weg, spoor, water;
3. transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
4. windmolens;
5. luchthavens.

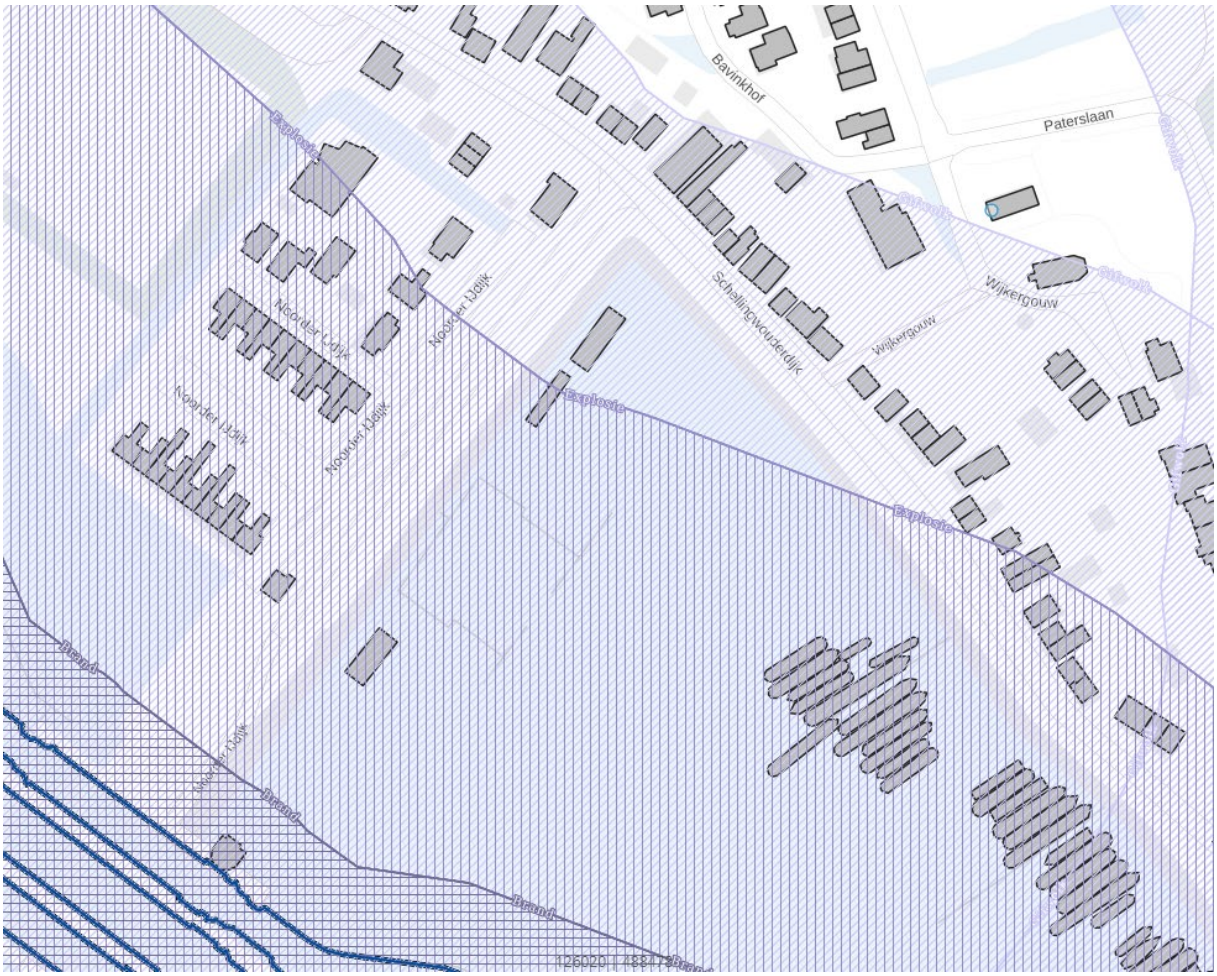
Afbeelding: weergave risicovolle activiteiten in Amsterdam, bron: data.amsterdam.nl

Er gelden rijksinstructieregels met het oog het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van de gezondheid en het beschermen van het milieu, met betrekking tot de externe veiligheidsrisico's van opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen, in ieder geval ter uitvoering van de Seveso-richtlijn. Deze instructieregels zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (paragraaf 5.1.2 Besluit kwaliteit leefomgeving) en hebben betrekking op het plaatsgebonden risico, aandachtsgebieden, voorschriftengebieden en het groepsrisico in relatie tot beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties.

Om de risico's zo klein mogelijk te maken, wordt er naast het plaatsgebonden risico met inwerkingtreding van de Omgevingswet gewerkt met aandachtsgebieden rond transportstromen, buisleidingen en bedrijven met gevaarlijke stoffen. Er zijn drie soorten aandachtsgebieden: brandaandachtsgebieden, explosieaandachtsgebieden en gifwolkaandachtsgebieden. De aandachtsgebieden worden zichtbaar gemaakt in de Atlas Leefomgeving (https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten). In het Omgevingsplan Gemeente Amsterdam worden de rijksinstructieregels vertaald.

Op diverse plekken in het deelgebied zijn in het tijdelijk omgevingsplan (bestemmingsplan) zeer kwetsbare gebouwen toegelaten zoals voor kinderopvang. Het gaat specifiek om de adressen: Wijkergouw 12 (wijkgebouw Schellingwoude) en Noorder IJdijk 113/ Schellingwouderdijk 250-252-254 en Schellingwouderdijk 240. Schellingwouderdijk 240 bevindt zich gedeeltelijk binnen het

explosieaandachtsgebied van de hoofdvaarweg door het IJ. De overige twee locaties bevinden zich niet in een brand- of explosieaandachtsgebieden.

Afdeelding: uitsnede kaart aandachtsgebieden ter plaatse van locaties waar in het (tijdelijk) omgevingsplan (bestemmingsplan Schellingwoude) zeer kwetsbare gebouwen zijn toegestaan, bron: www.atlasleefomgeving.nl/kaarten

<u>Conclusies voor deelgebied 'Schellingwoude':</u>

- Er zijn in of nabij Schellingwoude geen bedrijven met risicovolle milieubelastende activiteiten (risicobedrijven) aanwezig of waarvan de PR-contouren of aandachtgebieden in het plangebied liggen. In de noordoosthoek van het deelgebied, ten westen van de kruising Zuiderzeeweg-rijksweg A10, bevindt zich een brandstofverkooppunt zonder LPG verkoop, maar dit is geen risicobedrijf en leidt op grond van omgevingsveiligheid niet tot ruimtelijke beperkingen voor het deelgebied. Een aanduiding 'verkoop LPG toegestaan' of 'risicobedrijf toegestaan' is dus niet aan de orde (artikel 2.56 resp. 2.87 Omgevingsplan Gemeente Amsterdam). Overigens is wel een aanduiding 'verkooppunt motorbrandstoffen toegestaan' nodig (artikel 2.57);
- Er is in Schellingwoude één transportroute van gevaarlijke stoffen over weg, nl. rijksweg A10 - Zuiderzeeweg - Schellingwouderbrug. Hierbij is sprake van een explosieaandachtsgebied (EAG) en brandaandachtsgebied (BAG). Binnen deze aandachtsgebieden zijn geen zeer kwetsbare gebouwen aanwezig of toegelaten. In een wijzigingsbesluit omgevingsplan wordt voor transportroutes (spoor, weg, water) sowieso geen brandvoorschriftengebied aangewezen (dit is al gebeurd in het Besluit bouwwerken leefomgeving); voor het

explosievoorschriftengebied wordt een generieke onderbouwing opgenomen. Een afweging omtrent het groepsrisico is niet nodig, omdat het wijzigingsbesluit conserverend van aard is en het groepsrisico al eerder is afgewogen;

- Het deelgebied heeft ligging binnen de invloedsfeer van een transportroute van gevaarlijke stoffen over water, nl. de hoofdvaarweg door het IJ. Hierbij is sprake van een gifwolkaandachtsgebied (GAG), explosieaandachtsgebied (EAG) en brandaandachtsgebied (BAG). Binnen het explosieaandachtsgebied zijn zeer kwetsbare gebouwen toegelaten, te weten ter plaatse van Schellingwouderdijk 240 (en mogelijk ter plaatse van Schellingwouderdijk 220, indien een bso is vergund). Deze locatie wordt in het wijzigingsbesluit omgevingsplan aangewezen als explosievoorschriftengebied voor zover deze ligging heeft binnen het aandachtsgebied. Een afweging omtrent het groepsrisico is niet nodig, omdat het wijzigingsbesluit conserverend van aard is en het groepsrisico al eerder is afgewogen;
- Door het deelgebied loopt ook een transportroute van gevaarlijke stoffen door buisleidingen, nl. een hogedrukaardgasleiding van de Gasunie. Hierbij is sprake is van een brandaandachtsgebied (BAG). Binnen dit aandachtsgebied zijn geen zeer kwetsbare gebouwen aanwezig of toegelaten. In het wijzigingsbesluit omgevingsplan wordt voor het aandachtsgebied geen voorschriftengebied aangewezen. Volgens het huidige Amsterdamse externe veiligheidsbeleid geldt dat in de 100% letaliteitszone van een aardgasleiding geen zeer kwetsbare gebouwen gebouwd mogen worden (maar onder voorwaarden wel in de 1% zone). Analoog hieraan zal worden bekeken of en waar zeer kwetsbare gebouwen zijn toegelaten. In het geval deze zich bevinden binnen de 100% letaliteitszone zal hiervoor een voorschriftengebied worden aangewezen. Een afweging omtrent het groepsrisico is niet nodig, omdat het wijzigingsbesluit conserverend van aard is en het groepsrisico al eerder is afgewogen. Voor de buisleiding zelf wordt in het wijzigingsbesluit omgevingsplan een aanduiding 'gebruiksdoel: buisleiding met gevaarlijke stoffen' opgenomen en daarnaast een aanduiding 'belemmeringengebied buisleiding gevaarlijke stoffen'(artikelen 2.221 en 4.83 Omgevingsplan Gemeente Amsterdam). Het gaat hier om een belemmeringenstrook strekkende tot 5 meter aan weerszijden van het hart van de leiding;
- In het deelgebied is - voor zover bekend - geen PR 10-6 contour geprojecteerd. Het opnemen van een aanduiding 'beperkingengebied plaatsgebonden risico' is niet aan de orde;
- Het belang van het voorkomen, beperken en bestrijden van risico's van branden, rampen en crises is al eerder afgewogen betreffende het groepsrisico. In het wijzigingsbesluit omgevingsplan kan dit daarom achterwege blijven (eerbiedigende werking artikel 5.3a Besluit kwaliteit leefomgeving);
- Het deelgebied heeft geen ligging binnen het beperkingengebied externe veiligheid voor het vliegverkeer van en naar Schiphol (zogenaamde LIB3 gebied en het Afwegingsgebied LIB5 voorheen bekend als 20Ke-zone), zodat een afweging omtrent externe veiligheidsrisico's in verband met vliegverkeer niet aan de orde is.

Gelet op het voorgaande zal het aspect omgevingsveiligheid - met uitzondering van het externe veiligheidsrisico vliegverkeer - nader worden onderzocht. Advies zal worden gevraagd aan de Omgevingsdienst en de Veiligheidsregio/ brandweer (met betrekking tot zelfredzaamheid en hulpverlening).

2.3.2.6 Milieuhinder en bedrijvigheid (milieuzonering)

Een kernbegrip van de Omgevingswet is 'milieubelastende activiteit'. Dat is een activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken (anders dan lozen op een oppervlaktewaterlichaam of op een zuiveringtechnisch werk of wateronttrekking).

Een evenwichtige toedeling van functies aan locaties houdt onder meer in dat:
- milieuhinder voor gevoelige activiteiten wordt voorkomen of zo veel mogelijk beperkt (beschermen); en
- er voldoende ruimte wordt geboden voor milieubelastende activiteiten (benutten).

Gelet hierop dient bij het toelaten van nieuwe milieubelastende activiteiten beoordeeld te worden of de milieubelasting van die nieuwe activiteiten aanvaardbaar is voor toegelaten - bestaande en mogelijk toekomstige - woningen ('aanvaardbaar woon- en leefklimaat') en voor andere milieugevoelige activiteiten. Ook bij het 'hertoelaten' van (herbestemmen van onder het oude recht) bestaande milieubelastende activiteiten dient beoordeeld te worden of er nog steeds sprake is van een aanvaardbare situatie.

Bedrijvenregeling in omgevingsplan
In het deelgebied zijn op enkele plaatsen bedrijven gevestigd. Bij het hertoelaten van milieugevoelige activiteiten moet een afweging plaatsvinden. De bedrijvenregeling zoals opgenomen in het Omgevingsplan gemeente Amsterdam (paragraaf 2.3.6.2) regelt de vestigings- en uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven in verband met het aspect milieuhinder. Dit gebeurt via de systematiek van milieuhindercategorieën zoals die voorheen was vastgelegd in de brochure Bedrijven en milieuzonering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Deze regels in het omgevingsplan gelden naast de milieuregels die op verschillende niveaus (Europees, landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau) zijn gesteld.

Onderdeel van de bedrijvenregeling is de Lijst van bedrijfsactiviteiten zoals opgenomen als Bijlage VII bij het omgevingsplan. Hierin zijn bedrijfsactiviteiten opgesomd en is de potentiële milieubelasting met betrekking tot de milieuhinderaspecten geluid, geur, gevaar en stof in een milieuhindercategorie en een indicatieve richtafstand uitgedrukt. De hoogste afstand bepaalt de milieuhindercategorie die aan een activiteit wordt toegekend. Per gebied wordt een maximum milieuhindercategorie bepaald. Van bedrijven die in die aangewezen (of in een lagere) milieuhindercategorie vallen, wordt verondersteld dat ze qua milieugevolgen passen in dat gebied. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat bedrijven voldoen aan de milieuregelgeving. De meeste milieuregels zijn in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en in hoofdstuk 10 van het Omgevingsplan gemeente Amsterdam te vinden.

De richtafstanden kunnen gebruikt worden bij het toelaten van bedrijven om te bepalen welke bedrijven uit welke milieuhindercategorie op een bepaalde locatie aanvaardbaar zijn (gelet op de afstand tot woningen). De richtafstanden op de lijst zijn geschikt om het woon- en leefklimaat passend bij een rustige woonwijk te behalen. Indien er sprake is van een gemengd gebied met meer 'stedelijk karakter' is het ook aanvaardbaar om de afstanden te "halveren". Daarbij wordt de afstand behorend bij één milieuhindercategorie lager aangehouden. Onderstaande tabel geeft de relatie tussen milieuhindercategorieën en richtafstanden tot gebiedstypen rustige woonwijk en gemengd gebied weer.

Milieuhindercategorie	Richtafstand tot omgevingstype rustige woonwijk	Richtafstand tot omgevingstype gemengd gebied
1	10	0
2	30	10
3.1	50	30
3.2	100	50
4.1	200	100
4.2	300	200
5.1	500	300
5.2	700	500
5.3	1000	700
6	1500	1000

Bij functiemenging is de systematiek met richtafstanden niet werkbaar. Bovendien is in gemengde gebieden de kans op hinder door bedrijven voor de omgeving groter gezien de geringe afstand tussen bron en ontvanger. Het is daarom van belang om terughoudend te zijn met het toestaan van nieuwe bedrijven (of toestaan van wijzigingen van bestaande bedrijven). Daarom is er voor gemengde gebieden een afwijkende systematiek. In het omgevingsplan (artikel 2.84) is een korte lijst opgenomen van bedrijfsactiviteiten die daar inpasbaar zijn, zijnde bedrijfsactiviteiten waarvan op voorhand duidelijk is dat deze in ieder geval geen onaanvaardbare hinder zullen veroorzaken. Andere activiteiten kunnen tevens toegelaten worden als aangetoond wordt dat de betreffende activiteit ook slechts geringe milieugevolgen heeft (artikel 2.85).

Bedrijven die voor het wijzigen van het omgevingsplan reeds legaal aanwezig zijn, maar die niet passen in de nieuwe maximale milieuhindercategorie dan wel niet in de opsomming van toegestane bedrijven bij functiemenging zijn staat opgenomen, kunnen expliciet toegestaan worden. Hiervoor is een afzonderlijke regeling opgenomen in het omgevingsplan (artikel 2.86). Met deze uitzondering kunnen bestaande bedrijven hun huidige bedrijfsvoering blijven uitoefenen. De bedrijfsactiviteit en het adres waarop deze plaatsvindt worden opgenomen in Bijlage VIII bij het omgevingsplan.

<u>Conclusies voor deelgebied 'Schellingwoude':</u>

- In het deelgebied zijn op enkele plaatsen bedrijven gevestigd. Bestaande rechten van bedrijven worden in de regel geëerbiedigd. Bij het herbestemmen van deze milieubelastende activiteiten zal de systematiek van de bedrijvenregeling zoals opgenomen in het Omgevingsplan gemeente Amsterdam in acht worden genomen;
- Op de gronden ter plaatse van Paterslaan 11 t/m 23 met bestemming 'Bedrijf-1' in het bestemmingsplan 'Schellingwoude' is in afwijking van de bestemming inmiddels een woonfunctie vergund. Deze bedrijfsbestemming komt daarom niet terug in het wijzigingsbesluit omgevingsplan. Voor deze gronden wordt een woonfunctie opgenomen.

2.3.2.7 Luchtkwaliteit

De kwaliteit van de buitenlucht is belangrijk voor de gezondheid van mensen en het milieu als geheel. Om de risico's van luchtverontreiniging te beperken zijn op Europees niveau normen vastgelegd. In het Besluit kwaliteit leefomgeving (paragraaf 5.1.4.1) zijn voor de kwaliteit van de buitenlucht rijksomgevingswaarden vastgesteld die aansluiten op de Europeesrechtelijke verplichtingen die volgen uit de Richtlijn luchtkwaliteit en de Richtlijn gevaarlijke stoffen in de lucht. De gemeente moet bij het toelaten van bepaalde activiteiten in het omgevingsplan ter bescherming van de luchtkwaliteit de rijksomgevingswaarden voor stikstofdioxide (NO_2) en fijnstof (PM_{10}) in

acht nemen. De gemeente moet de luchtkwaliteit vooral toetsen binnen aangewezen aandachtsgebieden (artikel 5.51). Dat zijn gebieden of locaties met hogere concentraties stikstofdioxide en fijnstof.

Activiteiten in en nabij agglomeratie Amsterdam/Haarlem
De agglomeratie Amsterdam/Haarlem is in het Besluit kwaliteit leefomgeving aangewezen als aandachtsgebied voor stikstofdioxide en fijnstof. De gemeente gaat na of toe te laten activiteiten gevolgen hebben voor de luchtkwaliteit binnen een aandachtsgebied. Als de activiteiten leiden tot een verhoging van de concentratie in de buitenlucht van de betreffende stoffen, worden in een omgevingsplan de daarbij aangegeven omgevingswaarden in acht genomen (artikel 5.51 vierde lid). Behalve als een activiteit niet in betekenende mate (NIBM) bijdraagt aan de luchtverontreiniging (artikel 5.54). De standaardgevallen niet in betekenende mate luchtkwaliteit staan in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het gaat bijvoorbeeld om gebouwen met een woonfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan met maximaal 1.500 woningen en één ontsluitingsweg (artikel 5.54).

Richtlijn gevoelige bestemmingen luchtkwaliteit Amsterdam 2024
Het college heeft op 21 mei 2024 de Richtlijn gevoelige bestemmingen luchtkwaliteit Amsterdam 2024 vastgesteld. De richtlijn is een actualisatie van de oude richtlijn uit 2014. De richtlijn heeft als doel om kwetsbare groepen (zoals kinderen en ouderen) beter te beschermen tegen de schadelijke invloed van de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen door het wegverkeer. Onafhankelijk van het wel of niet overschrijden van de normen mogen geen gevoelige bestemmingen gebouwd binnen 150 meter van de rand van een snelweg of in de eerstelijns bebouwing binnen 50 meter van een provinciale weg of 25 meter van een drukke stadsweg.

<u>Conclusies voor deelgebied 'Schellingwoude':</u>

Het deelgebied 'Schellingwoude' heeft ligging in de agglomeratie Amsterdam/Haarlem (aandachtsgebied luchtkwaliteit). Het wijzigingsbesluit maakt voor het deelgebied evenwel geen nieuwe, relevante ontwikkelingen mogelijk. Het opnemen van omgevingswaarden in het omgevingsplan is daarmee niet aan de orde. Aangezien het wijzigingsbesluit geen gevoelige bestemming in de zin van de richtlijn mogelijk maakt voor het deelgebied, is een toets aan de Richtlijn gevoelige bestemmingen Amsterdam 2024 evenmin aan de orde.

2.3.2.8 Geluid

Bij het toelaten van een activiteit, (spoor)weg, industrieterrein of geluidgevoelig gebouw moet het geluid op de geluidgevoelige gebouwen beoordeeld worden. Hiertoe zijn in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) instructieregels opgenomen. Deze instructieregels hebben tot doel de gezondheid en het milieu te beschermen tegen te veel geluid.

Beoordeling geluid in het omgevingsplan
In paragraaf 5.1.4.2a.4 van het Bkl zijn eisen gesteld aan het geluid op geluidgevoelige gebouwen. In het omgevingsplan moet worden gemotiveerd op welke wijze uitvoering wordt gegeven aan deze instructieregels. Daarbij worden in het omgevingsplan die regels opgenomen die ervoor zorgen dat sprake is van aanvaardbaar geluid. Bij het toelaten van een nieuw geluidgevoelig gebouw in een geluidaandachtsgebied van een weg, spoorweg of industrieterrein (of het wijzigen of aanleggen van een geluidbron met een geluidsaandachtsgebied) wordt de geluidwaarde op het gebouw berekend en beoordeeld. Dat omvat ook het wijzigen van toegelaten geluidgevoelige gebouwen voor zover dat een nadelig effect heeft op het geluid op die gebouwen. De instructieregels zien echter niet op geluidgevoelige gebouwen die al eerder toegelaten zijn (artikel 5.78r tweede lid Bkl).

Luchtvaartlawaai
De Wet luchtvaart stelt regels aan luchtvaartverkeer. Op grond van die wet worden onder meer ruimtelijke beperkingen gesteld in verband met vliegveiligheid, veiligheid van de omgeving en geluidbelasting. De ruimtelijke beperkingen zijn uitgewerkt in het Luchthavenindelingbesluit Schiphol (Lib) en in luchthavenbesluiten van de provincie als het gaat om luchthavens van regionale betekenis. Binnen het beperkingengebied van luchthaven Schiphol zijn verschillende zones aangewezen. In het kader van geluid zijn de zones Beperkingengebied geluidgeluidgevoelige gebouwen (LIB4) en het Afwegingsgebied LIB5 voor Amsterdam relevant.

Conclusies voor deelgebied 'Schellingwoude':

- Er worden geen nieuwe geluidgevoelige gebouwen (woningen) in geluidaandachtsgebieden toegestaan. Voor wat betreft geluidgevoelig gebouwen die reeds rechtmatig zijn toegestaan op het tijdstip van de wijziging van het omgevingsplan, geldt dat bij het vervangen van een onder oud recht vastgesteld bestemmingsplan dat een geluidgevoelig gebouw toelaat geen toepassing hoeft te worden gegeven aan de instructieregels uit het Bkl (artikel 5.78r tweede lid Bkl). Hetzelfde geldt voor geluidgevoelige gebouwen die op grond een omgevingsvergunning voor een buitenplanseomgevingsplanactiviteit zijn toegestaan. Het maakt daarbij niet uit of het gebouw daadwerkelijk is gerealiseerd.
- Het wijzigingsbesluit omgevingsplan maakt voor het deelgebied geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk in het Beperkingengebied geluidgevoelige gebouwen (LIB4) of Afwegingsgebied LIB5.
- Gelet op het bovenstaande is geen akoestisch onderzoek nodig.

2.3.2.9 Stralingshinder
Bij het ontwikkelen van een nieuw ruimtelijk plan is het belangrijk rekening te houden met stralingsbronnen en de mogelijke hinder of overlast daarvan voor mensen. Er zijn verschillende soorten straling. Of straling schadelijk is, hangt af van het soort straling en de hoeveelheid straling. Ook maakt het verschil of iemand korte tijd of langere tijd is blootgesteld aan straling.

Stralingshinder door hoogspanningslijnen en antennes
In het Besluit kwaliteit leefomgeving (artikel 5.159) is bepaald dat als een omgevingsplan van toepassing is op een locatie voor een hoogspanningsverbinding met een spanning van ten minste 220 kV, het omgevingsplan het tracé van die hoogspanningsverbinding bevat. In Amsterdam liggen enkele bovengrondse hoogspanningsverbindingen met een spanningsniveau van 380 kV en van 150 kV. In Amsterdam liggen ook veel ondergrondse kabelverbindingen met een spanning tot 150 kV. Hoewel het Besluit kwaliteit leefomgeving geen instructieregel geeft voor deze verbindingen, wordt het tracé van deze verbindingen wel in het Omgevingsplan gemeente Amsterdam opgenomen en gereguleerd.

Bij inpassing van een antenne gaat het erom dat deze past in de omgeving. Aan de ene kant betekent dit een aanvaardbaar leefklimaat en veilige omgeving rondom de antenne. Aan de andere kant moet de locatie geschikt zijn voor een goed werkend communicatienetwerk. Het beleid voor zendinstallaties is vastgelegd in het Nationaal Antennebeleid. Het doel van het Nationaal Antennebeleid (NAB) is om leefmilieu en veiligheid te stimuleren en faciliteren dat er voldoende ruimte is voor antenne opstelpunten. Als maatregelen nodig zijn, dan moeten deze geborgd worden in de omgevingsvergunning of het omgevingsplan.

Conclusies voor deelgebied 'Schellingwoude':

In het deelgebied lopen geen hoogspanningsverbindingen. Er worden ook geen nieuwe opstelpunten voor antenne zendmasten gerealiseerd. Wel zijn optische straalverbindingspaden van

een drietal telecommunicatiebedrijven (KPN, Vodafone en Odido) aanwezig. Straalverbindingspaden dienen ter bescherming van telecommunicatieverbindingen, maar worden niet opgenomen in het omgevingsplan.

2.3.2.10 Bodem

In het kader van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties dient voorkomen worden dat bodemgevoelige activiteiten op verontreinigd grond plaats vinden. Gelet hierop bevat het Besluit kwaliteit leefomgeving (in paragraaf 5.1.4.5) instructieregels voor het toelaten van een bouwactiviteit op een bodemgevoelige locatie. Bij het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie moeten de waarden voor de toelaatbare bodemkwaliteit in acht genomen worden. Bij overschrijding van die waarden mag alleen gebouwd worden als sanerende of andere beschermende maatregelen worden getroffen.

Deze beoordeling vindt bij de bouwactiviteit plaats, maar bij de toelating van een bodemgevoelige gebouw in het omgevingsplan aannemelijk te zijn dat de omgevingsvergunning verleend kan worden en dat het plan financieel uitvoerbaar is. Hiernaast moet ook bij het toestaan van wijziging van het gebruik van bestaande gebouwen of locaties aannemelijk zijn dat de bodem geschikt is voor dat nieuwe gebruik. Daarom moet voorafgaand aan de vaststelling van het wijzigingsbesluit omgevingsplan of de verlening van de omgevingsvergunning voor het buitenplanse omgevingsplanactiviteit (al dan niet dossier-) onderzoek worden gedaan naar de bodemkwaliteit in het besluitgebied.

<u>Conclusies voor deelgebied 'Schellingwoude':</u>

Het wijzigingsbesluit omgevingsplan maakt voor het deelgebied 'Schellingwoude' geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk. Hiermee is een bodemonderzoek niet aan de orde.

3. PARTICIPATIEPLAN DEELGEBIED 'SCHELLINGWOUDE'

3.1. Inleiding

Deze Nota van uitgangspunten gaat over de opgave om het omgevingsplan te wijzigen. Bij het wijzigen van een omgevingsplan is onderscheid te maken in de voorbereidingsfase en de fase waarin de formele, bij wet geregelde procedure wordt doorlopen van de besluitvorming. Voor dit laatste geldt dat er tijdens de formele procedure de gelegenheid is voor 'inspraak' in de vorm het bieden van de gelegenheid voor indienen van 'zienswijzen' op een ontwerpplan. De daaraan voorafgaande voorbereidingsfase is de fase waarin volgens ons beleid de zogeheten 'burgerparticipatie' plaatsvindt. Dit hoofdstuk gaat over die fase.

Voor wat betreft de burgerparticipatie vinden wij het belangrijk dat bij al onze plannen voor iedereen vanaf het begin duidelijk is of, wanneer, waarover en hoe men kan meedenken, meepraten of meedoen. Dat blijkt onder meer uit de Participatieverordening gemeente Amsterdam. Daarin is bepaald dat bij de start van een (deelfase van een) proces voor een plan een participatieplan wordt vastgesteld waarin staat of en zo ja, op welke manier burgerparticipatie wordt toegepast. In dit hoofdstuk staat het participatieplan voor de opgave waar we voor staan.

3.2. De opgave – Wat gaan we doen?

We gaan voor meerdere gebieden in Amsterdam de huidige bestemmingsplannen vervangen en omzetten naar regels van het Omgevingsplan gemeente Amsterdam. In bestemmingsplannen staan nu regels over onder andere hoe en waar gebouwd mag worden en welk gebruik daar is toegestaan. De bestemmingsplannen zetten we om volgens de eisen van de nieuwe Omgevingswet, die vanaf 1 januari 2024 geldt. Hiervoor moeten we het omgevingsplan wijzigen.

Het wijzigen van het omgevingsplan voor de omzetting van de bestemmingsplannen doen we in tranches, dat wil zeggen in verschillende fasen en per gebied. Een gebied van een dergelijke tranche bestaat uit meerdere deelgebieden. De bestemmingsplannen voor deelgebied 'Schellingwoude zijn nu mede aan de beurt om te worden omgezet. Deze omzetting van bestemmingsplannen (lees: *de opgave*) is een vervolgstap op de eerder vastgestelde *Basisregeling* en *vervolgaanpassing* daarvan, waarbij de hoofdregeling van het omgevingsplan al is gewijzigd en vastgelegd qua opbouw, begrippen en structuur (zie paragraaf 1.8 van deze Nota van uitgangspunten).

Met de Nota van Uitgangspunten starten we de opgave. De Nota van Uitgangspunten geeft de hoofdlijnen van het te wijzigen omgevingsplan voor het deelgebied 'Schellingwoude' weer. Aan de hand van de Nota van Uitgangspunten vindt participatie plaats.

Na de participatiefase werken we de hoofdlijnen uit de Nota van Uitgangspunten uit in een ontwerp van de wijziging van het omgevingsplan. Daarna begint de formele wettelijke procedure van de besluitvorming van wijziging van het omgevingsplan. Daarin wordt eerst het ontwerp omgevingsplan opgesteld en ter inzage gelegd. Tijdens de terinzagelegging wordt eenieder de gelegenheid gegeven voor het indienen van zienswijzen op het ontwerp omgevingsplan. Met zienswijzen kan men tijdens deze wettelijke procedure voor zijn of haar belangen opkomen. De zienswijzen worden vervolgens meegewogen bij de vaststelling van de wijziging van het omgevingsplan.

Na wijzigen van het omgevingsplan zullen er nieuwe regels over de fysieke leefomgeving gelden voor het deelgebied, die voldoen aan de eisen van de Omgevingswet.

3.3 Inschatting vooraf, mogelijke impact en wensen of belangen

Voor het deelgebied gaan nieuwe regels gelden over de fysieke leefomgeving. Deze regels moeten voldoen aan de eisen van de Omgevingswet. De komende acht jaren moeten honderden bestemmingsplannen van Amsterdam, met inachtneming van de nieuwe regels van het omgevingsrecht, worden omgezet. Dit is een enorme opgave.

Vanwege de omvang van deze opgave is ervoor gekozen om de bestemmingsplannen van de gemeente Amsterdam zo beleidsarm mogelijk om te zetten in het omgevingsplan en om rechten die aan bestaande bestemmingsplannen kunnen worden ontleend, zo veel mogelijk te respecteren.

We schatten de impact van deze opgave op inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties van het deelgebied 'Schellingwoude', als volgt in:

1. Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties willen zelf kunnen bepalen wat het effect is van het vervangen van bestemmingsplannen naar omgevingsplanregels voor hun belangen. En daarvoor willen zij begrijpen wat er in een bestemmingsplan of omgevingsplan staat. Dit om te kunnen bepalen of het resultaat van de omzetting van de bestemmingsregels naar omgevingsplanregels mogelijk nadelig kan zijn voor hun belangen. Met het uitgangspunt dat de opgave mede tot doel heeft om bestaande rechten zoveel mogelijk te respecteren, ligt het voor de hand dat deze opgave geen onaanvaardbare nadelige effecten gaat hebben voor belangen van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Echter het is op voorhand ook niet helemaal uitgesloten dat er geen rechten worden aangetast. Dit komt mede doordat in deze opgave ook gekozen is voor het zoveel als mogelijk uniformeren van regels. En dan is het op voorhand niet uitgesloten dat de nieuwe opzet van regels, op bepaalde locaties, net even anders kan uitwerken. Daarom worden inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties in de voorbereiding middels voorliggende Nota van Uitgangspunten *geïnformeerd* over de opgave zelf en de uitgangspunten daarvoor en wordt de mogelijkheid geboden om hierop te *reageren*. Dit laatste in navolging van de eerste kolom 'Reageren' in het schema in de bijlage 'Mate van invloed' van deze Nota. Volledigheidshalve wordt hierbij opgemerkt dat er later in het omgevingsplanproces de mogelijkheid is om tijdens het doorlopen van de wettelijke procedure een zienswijze in te dienen over de ontwerpwijziging van het omgevingsplan.

2. Mogelijk dat er ook inwoners, bedrijven of maatschappelijke organisaties zijn die op dit moment ontevreden zijn over de huidige leefomgeving en die verbetering willen voor zichzelf of een bepaalde doelgroep. Bijvoorbeeld de wens van vergroting van de woning of uitbreiding van winkel of bedrijf. Of de wens voor een nieuw buurtpark of sluiting van een voor hen overlast gevende voorziening. De vraag die zij zichzelf mogelijk kunnen stellen is dan of de voorliggende opgave gebruikt kan worden om hun initiatieven voor elkaar te krijgen. Voor voorliggende opgave weegt dan mee dat een verbetering voor de één, nadelig kan zijn voor een ander. Zoals in paragraaf 1.10.1 van deze notitie is aangegeven, is een van de algemene uitgangspunten voor de voorliggende opgave om dergelijke initiatieven geen onderdeel te laten zijn van deze voorliggende opgave. De gedachte hierbij is dat dergelijke initiatieven niet altijd eenvoudig en (relatief) voortvarend zijn op te lossen met het vaststellen van een nieuw omgevingsplanregime. Dit verlangt immers eerst onderzoek naar uitvoerbaarheid en aanvaardbaarheid. Onderzoek en maatschappelijke discussie over tegenstrijdige belangen kosten tijd en geld. En dat maakt het bereiken van het primaire doel van deze opgave (lees: het voor 2032 vervangen van alle bestemmingsplannen door omgevingsplanregels) niet haalbaar. Echter hierbij geldt wel de volgende kanttekening:

Om redenen van "een evenwichtige toedeling van functies aan locaties", kan gedurende de voorbereiding en tijdens het omgevingsplanproces tot een ander inzicht worden gekomen. Indien zich tijdens het proces initiatieven aandienen voor een bepaalde ontwikkeling of voor bescherming van een bepaald belang, dan zal daarover in voorkomende situatie, een afweging moeten worden gemaakt. Over het initiatief zal dan moeten worden gemotiveerd waarom die wel of niet 'meelift' in de voorliggende opgave.

3. Het is op voorhand niet uitgesloten dat we bij de uitoefening van onze taken en bevoegdheden voor het opstellen van het omgevingsplan bepaalde taken en bevoegdheden van andere bestuursorganen raken. Bijvoorbeeld die van het bestuursorgaan van het waterschap of de provincie. Via afstemming met die bestuursorganen kan daar meer inzicht in worden verkregen.

3.4 Wat staat al vast en wat is het doel?

3.4.1. Wat staat al vast?

Het gaat hier om de omzetting van bestemmingsplannen naar het omgevingsplan en het in overeenstemming brengen van de regels voor de fysieke leefomgeving voor dit deelgebied met wettelijke vereisten. Tevens zullen wij de bestaande regels van de bestemmingsplannen harmoniseren met de basisregeling die als hoofdregeling eerder al is vastgesteld (zie paragraaf 1.8).

De algemene uitgangspunten die voor deze opgave al vaststaan, staan in paragrafen 1.10.1 en 1.10.2 van deze Nota van Uitgangspunten. Daarin staat onder meer dat er met deze wijziging van het omgevingsplan geen nieuw gemeentelijk beleid wordt voorgesteld. En dat bij de omzetting van de bestemmingsplannen de bestaande rechten zo veel mogelijk worden gerespecteerd. Wat al is vergund aan gebruik en bebouwing wordt in de regel ook in het omgevingsplan verwerkt.

Wel volgt uit wetgeving dat we zullen moeten onderzoeken of de juiste functies nog op de juiste locaties zitten (*wettelijk begrip: "evenwichtige toedeling van functies op locaties"*). Dit betekent onder andere dat wij bestaand vastgesteld gemeentelijk beleid zullen meewegen en zo nodig ook doorvoeren in de regels van het omgevingsplan. En dit betekent ook dat we nieuwe regelingen van toepassing laten zijn die volgen uit het nieuwe omgevingsrecht.

3.4.2 Doel van de participatie en mate van invloed

Burgerparticipatie

Doel

In deze nota is onderscheid gemaakt in algemenen uitgangspunten die al vastliggen (paragraaf 1.10) en gebiedspecifieke uitgangspunten (paragraaf 2.3). Uit de impactanalyse van paragraaf 3.3 en uit datgeen dat al min of meer vastligt (zie paragraaf 3.4.1) wordt afgeleid dat het primaire doel van de participatie is het informeren van bewoners, ondernemers, (belangen)organisaties en maatschappelijke instellingen over de opgave en de mogelijke impact die dat op hen heeft. Dit betekent dat voor deze fase het participatieniveau ***informeren*** passend is.

Mate van invloed

Aan bewoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen in het deelgebied wordt de gelegenheid geboden om hierop te ***reageren***. Dit zodat we kunnen bepalen of er bepaalde uitgangspunten zijn die moeten worden bijgesteld of waarvan moet worden afgeweken.

Taken en bevoegdheden van andere bestuursorganen

Wij willen bij de uitoefening van onze taken en bevoegdheden rekening houden met de taken en bevoegdheden van andere bestuursorganen. Om die reden vindt aan de hand van de Nota van

Uitgangpunten ***afstemming*** plaats met deze andere bestuursorganen, zoals met het waterschap en de provincie Noord-Holland.

3.5 Bij reageren, wat is de participatievraag aan wie?

Op basis van de inschatting van de mogelijke impact op bewoners, ondernemers en andere bestuursorganen van paragraaf 3.3 is onderscheid gemaakt in de volgende vraagstelling en doelgroep:

1. Aan Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties in het deelgebied 'Schellingwoude':
   Is er aanleiding om de uitgangspunten voor de opgave bij te stellen en/of om daarvan af te wijken bij het opstellen van het ontwerp wijziging omgevingsplan?
2. Andere bestuursorganen:
   Heeft het omzetten van de bestaande bestemmingsplannen met inachtneming van de wettelijke vereisten, gevolgen voor de taken en bevoegdheden van andere bestuursorganen?
3. Dagelijks bestuur en stadsdeelcommissie van betreffende stadsdeel:
   Advies op de uitgangspunten voor de opgave.

3.6 Hoe en wanneer kunt u meedoen en reageren?

In het proces van de opgave zijn twee fasen te onderscheiden voorafgaand aan de vaststelling van de wijziging van het omgevingsplan, namelijk:

1. Nota van Uitgangspunten in de voorbereidingsfase van de opgave.
2. Ontwerpbesluit omgevingsplan, als start van de formele wettelijke procedurefase van de opgave.

In deze fasen kunt u op de volgende wijze meedoen en reageren:

Ad 1. Participatie in de fase van de Nota van Uitgangspunten
Voor de Nota van uitgangspunten zal een informatiebijeenkomst worden georganiseerd. Doel is het informeren van belangstellenden. Belangstellenden kunnen tijdens deze informatiebijeenkomst vragen stellen over de opgave en de mogelijke consequenties van de opgave.

Belangstellenden kunnen ons hun participatiereacties mailen. Dit kan via www.amsterdam.nl/inspraak/.

Ad 2. Zienswijzen in de fase (ontwerp)besluit 1e tranche wijziging Omgevingsplan Amsterdam
In de verdere procedure tot wijziging van het omgevingsplan voor het deelgebied is de wettelijke zienswijzeprocedure van toepassing. Dit betekent dat we een ontwerp van het wijzigingsbesluit van het omgevingsplan ter inzage leggen. Op het ontwerp kan eenieder reageren door een zienswijze in te dienen. De termijn om een zienswijze in te dienen is zes weken en begint op de dag waarop het ontwerp omgevingsplan ter inzage is gelegd.

3.7 Wat gaat ermee gebeuren?

Alle participatiereacties op de Nota van Uitgangspunten worden verzameld. Het college bekijkt hoe de participatiereacties op de Nota van Uitgangspunten en daarna, de zienswijzen op het ontwerpbesluit van de wijziging mee kunnen worden genomen.

In de toelichting op het wijzigingsbesluit van het omgevingsplan wordt aangegeven op welke wijze participatie heeft plaatsgevonden en wat met de uitkomsten is gedaan.

In de Nota van Beantwoording Zienswijzen en de Nota van Wijzigingen staat aangegeven welke zienswijzen tot aanpassing hebben geleid en welke niet, en waarom niet.

Het college legt de wijziging van het omgevingsplan met de Nota van Beantwoording Zienswijzen en Nota van Wijzigingen voor aan de gemeenteraad voor vaststelling.

Alle persoonsgegevens worden geanonimiseerd.

3.8 Vooruitblik

Alle schriftelijk (per mail) ingediende participatiereacties krijgen een bevestiging van ontvangst en worden op de hoogte gehouden van de verdere besluitvorming.

Iedereen kan het besluitvormingsproces volgen via de gemeentelijke bekendmakingen in het Gemeenteblad.

3.9 Planning

Zoals in hoofdstuk 1 is aangegeven, vormt het vervangen van het bestemmingsplan voor het deelgebied 'Schellingwoude' een onderdeel van de opgave om voor 1 januari 2032 over één integraal omgevingsplan te beschikken dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet. De in deze 1e tranche opgenomen deelgebieden worden gezamenlijk in één ontwerp-wijzigingsbesluit in procedure gebracht. De planning hiervoor ziet er als volgt uit:

sept.-okt. 2024:	kennisgeving en terinzagelegging Nota van Uitgangspunten, participatie en bestuurlijk vooroverleg
november 2024:	verwerking reacties uit participatie en bestuurlijk vooroverleg
tot maart 2025:	opstellen ontwerpwijziging omgevingsplan
april - mei 2025:	kennisgeving en terinzagelegging ontwerpwijziging omgevingsplan met mogelijkheid van zienswijzen
juni - aug. 2025:	verwerking zienswijzen
sept. e.v. 2025:	vaststellen wijziging omgevingsplan met mogelijkheid van beroep

Bijlage: Mate van invloed

